

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

ПРОГРАМА З КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ
« РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДИКИ ТАН-СОДЕРБЕРГ»
ДЛЯ 1-4 КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Автори: Заремба В.В., Ліщук Н.І., Морозова Н.В. СПІ №26 м. Києва

Укладач: Блеч Г.О., канд. пед.наук,
старший науковий співробітник відділу освіти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку
Інституту спеціальної педагогіки НАПН України

Київ – 2018

Пояснювальна записка

Мовлення — важливий засіб спілкування, обміну думками і почуттями між людьми, передачі та засвоєння інформації.

Програмою передбачається набуття учнями елементарних знань про мовлення: усне і писемне, діалогічне і монологічне; про особливості висловлювань, обумовлені їх комунікативними завданнями, ситуацією спілкування.

Завданнями розвивального курсу є формування життєвонеобхідних компетентностей, а саме:

- *Мовної компетентності*, яка передбачає формування в учнів цілої низки соціальних здібностей, знань, умінь, навичок, стратегій і тактик мовної поведінки, установок задля успішного здійснення мовленнєвої діяльності в конкретних умовах спілкування.

- *Мовленнєвої компетентності*, що полягає у виробленні в учнів вмінь адекватно й доречно користуватися мовою в конкретних ситуаціях (висловлювати свої думки, бажання, наміри, прохання тощо), використовувати для цього як мовні, так і позамовні (міміка, жести, рухи) та інтонаційні засоби виразності.

- *Комунікативної компетентності*, яка передбачає здатність користуватися мовою як засобом мовленнєвої взаємодії в групі людей в конкретних соціально-побутових ситуаціях, знаходити своє місце серед учасників спілкування, розуміти їх і бути зрозумілим, узгоджувати власні бажання з намірами інших, вміння орієнтуватися в ситуації спілкування, ініціювати та підтримувати діалог.

- *Фонетичної компетентності*, яка передбачає правильну вимову всіх звуків та звукосполучень відповідно до орфоепічних норм, наголосів, наявність добре розвиненого фонематичного слуху, що допомагає диференціювати фонемі, володіння інтонаційними засобами виразності мовлення (темп, тембр, сила голосу, логічні наголоси тощо). (*Залежно від психофізичних особливостей учнів).

- *Грамматичної компетентності*, що полягає у виробленні в учнів вмінь правильно вживати граматичні форми рідної мови відповідно до граматичних законів і норм (рід, число, відмінок, клична форма тощо). (*Формувати на основі практичної діяльності та наочного матеріалу без засвоєння термінології).

Робота над правильною вимовою, чіткістю й виразністю усного мовлення, над збагаченням словника, правильним і точним вживанням слова, над словосполученням і зв'язним висловлюванням, над орфографічно грамотним письмом має стати основою кожного заняття.

Становлення мовленнєвої особистості відбувається не в лінійній послідовності (оволодіння звуком, граматично правильним мовленням, зв'язним висловлюванням, розширення словника, а в комплексному розвитку всіх компонентів мовлення.

В основу програми покладено методикау Тан-Содерберг, призначення якої у наданні дитині додаткових можливостей в оволодінні мовленнєвою діяльністю. Дана методика базується не лише на принципі корекції порушення, а першочергово зорієнтована на пошук та активізацію компенсаторних зон розвитку дитини з порушеннями інтелектуального розвитку, дитини із синдромом Дауна.

Головна мета методики ТАН – **розвиток мовлення у дітей** (*говоріння*).

Головний інструмент даної методики – це **глобальне читання**. Оскільки практика показала, що діти краще запам'ятовують те, що вони побачили, ніж те, що вони щойно почули, отже, для ефективного розвитку їхнього мовлення слід задіяти зорове сприймання.

Також доведено, що засвоєння лексичних значень слів і та формування навичок їх належного використання в мовленні швидше відбувається тоді, коли дитина під час вивчення теми бачить слова у поєднанні з відповідними зображеннями, багаторазово маніпулює з ними різними способами, співвідносить їх. Крім того, паралельно здійснюється поступове введення нових слів в словосполучення і речення.

Принципи застосування методики ТАН – Содерберг:

- систематичність та послідовність;
- зв'язок з життям учнів;
- візуалізація мови та мовлення;
- доступність, що ґрунтується на врахуванні індивідуальних особливостей;
- залучення емоційної сфери при викладанні.

Методи та форми роботи: серії вправ, глобальне читання, складання ТАН-історій, робота з фотоальбомами, мова рухів, бесіди, вправа «Ресторан», *вправа* «Коло», екскурсії.

Форми та види роботи на заняттях з розвитку мовлення

Одним із ключових структурних компонентів заняття з розвитку мовлення є **складання ТАН-історії**.
Мотивування до ТАН-історії:

1) Поштовхом до складання є розгляд лексичної теми, яка передбачена календарно-тематичним плануванням. Але обов'язково потрібно викликати інтерес учнів до даної теми, звертаючись до їхнього досвіду та використовуючи ілюстративні фото.

2) Приводом для розмови може бути якийсь випадок чи ситуація, що є важливими для дитини, актуальними. Наприклад, її день народження або татова нова машина, оскільки ці події безпосередньо торкаються дитини і викликають у неї позитивні емоції.

Складання ТАН-історії

Першочергова умова – створення відповідної атмосфери для продуктивної розмови між учнями та педагогом. Це може бути про що завгодно. Але обов'язково з опорою на досвід дитини та її емоційний внутрішній світ.

Висловлювання дітей записують, уточнюючи, і створюють малюнок, який відображає зміст записів. Важливо, щоб дитина бачила те, про що вона говорить. Це, безумовно, допоможе учням краще запам'ятати розмову.

В процесі складання ТАН-історії вчитель підкріплює розмову відповідними діями та рухами, які допомагають дітям зрозуміти та осмислити суть сказаного. Мова рухів задіює візуальний канал сприймання, що є більш потужним, ніж слуховий. Слідкуючи за рухами, учні краще зосереджують увагу і запам'ятовують необхідний матеріал. *Мова рухів – це не жестова мова, а просто рухи, які відображають поняття, дію, зміст віршованого рядка, пісні. Доведено, що руховий супровід допомагає дітям не тільки швидше засвоювати інформацію, але й потім через тривалий час відтворювати її.*

Особливо ефективним рухове підкріплення є під час вивчення віршів, коли педагог супроводжує ключові слова у рядках певними рухами. Цікаво спостерігати за учнями, коли згодом, згадуючи вірш, вони починають саме з рухів. Такі віршовані руханки дитина може повторити навіть через рік, особливо якщо вірш їй сподобався.

Аркуш з історією залишається в особистій папці школяра. Оскільки це особиста історія учня, він пережив те, про що йшла мова, тому у нього згодом виникатиме бажання переглянути папку і поміркувати. Також, складаючи історію, дитина не тільки обговорювала певну ситуацію, але й відчувала відповідні емоції. І пізніше, коли дитина перечитуватиме цю історію, емоційна пам'ять сприятиме розвитку її мовлення, «говоріння-балаканини».

Огляд папки з ТАН-історіями

Отже, попередні розповіді (історії), складені нещодавно, корисно переглядати, а також добре розбирати матеріали, підготовлені учнями вдома, такі як фото, картинки, поробки, аплікації. Використовуючи ці домашні роботи, в подальшому можна створювати нові історії.

Повторення словникових карток

В останній історії виділяємо декілька ключових слів – а саме ті, які діти мають засвоїти в межах теми, що вивчається. Для зосередження уваги учнів ці слова були введені в розповідь емоційно. Однак для кращого засвоєння слова-картки потрібно систематично повторювати в ігровій формі. *Навчитися «читати» – навчитися говорити.* Словникові картки є найкращим способом вчитися розмовляти та вдосконалювати артикуляцію. Працюючи зі словниковими картками, дотримуємось наступних принципів: *співвіднесення, вибір, називання.*

Робота з фотоальбомами «Моя власна папка для розвитку мовлення»

I етап – підготовчо-організаційний: фотозйомка

На канікули діти та батьки отримують завдання. Їм потрібно зібрати фотографії, щоб укомплектувати папку, фотоальбом або ж самостійно скласти ТАН-історію. Ми пропонуємо батькам робити фотознімки дитини у різних ситуаціях впродовж канікул.

II етап – вибір фото для укомплектування фотоальбому

Тато/мама, разом з дитиною переглядаючи фото, вибирають ті, які викликали у дитини найбільше позитивних емоцій. Батьки у свою чергу можуть пропонувати дітям самостійно робити вибір.

Вимоги до фотографій:

- На фото зображена діяльність або якась виконувана дія.
- Люди повинні робити що-небудь (*не паспортні фото*).
- Фото мають викликати зацікавленість у дитини, спонукати до говоріння.

III етап – розмовний

На даному етапі з відібраних фотографій потрібно укомплектувати альбом (*формат А4*) таким чином, щоб поруч з кожною фотографією було достатньо місця для запису висловлювань дитини.

Переглядаючи фото разом з дитиною, батькам потрібно записувати її фрази, висловлювання. Залежно від рівня мовленнєвого розвитку, це можуть бути окремі слова, словосполучення, речення. Але як правило, діти є надзвичайно балакучими під час перегляду, тому що вони є безпосередніми активними учасниками ситуацій, зображених на фото.

IV етап – презентація власної ТАН-історії

Після канікул дитина приносить готовий фотоальбом до школи. На заняттях з розвитку мовлення, у «Колі» учні презентують свої фотоальбоми, розповідаючи про те, як вони проводили час на канікулах.

Мета створення таких фотоальбомів: підтримка «балаканини», сприяння розвитку мовлення за допомогою рухів; збагачення, покращення говоріння (*спонтанного висловлювання*).

Рекомендації щодо роботи з особистими фотоальбомами для розвитку мовлення:

- Фіксуйте всі висловлювання дитини, спостерігаючи, які фото викликали найбільше емоцій, зацікавили її (*такі записи є реальними, справжніми, значущими для дитини*).
- Потім запишіть ліворуч від фото ключові слова, а вислови та фрази дитини записуйте праворуч.
- Забезпечте умови для презентації свого фотоальбому в класі, щоб дитина розповіла власну історію.
- Можна використовувати особисті фотоальбоми і на заняттях з логопедом.

Отже, завдяки залученню учнів до роботи з фотоальбомом досягається декілька цілей:

1. Безперечно, що це розвиток мови та мовлення у дитини завдяки її активній участі в процесі розробки та презентації альбому.

2. А також, що є надзвичайно важливо для соціалізації дитини, – це розширення її соціального простору. Діти у школі заочно знайомляться з родичами своїх однокласників, а потім при зустрічі впізнають їх і звертаються по імені. У дітей виникають нові теми для розмов та спілкування на перервах. Часто на перервах вони переглядають фотоальбоми один одного. Крім того, уже в 4-му класі під час перегляду фотоальбомів діти ставлять запитання один одному типу: *А хто це? А де це ти був?*

ТАН-вправи з глобального читання

Ці вправи починаємо використовувати з першого дня навчання.

Потрібно підготувати картки зі словами, назвами людей, речей, які мають важливе значення для дітей і викликають у них позитивні емоції.

Кожна картка створюється в двох екземплярах. Починати слід з понять, які добре знайомі дітям: власні імена, «мама», «тато» тощо.

На одній з двох карток можна розмістити маленьке зображення-підказку внизу праворуч, що допомагатиме запам'ятати напис, наприклад, слово «будинок» + невеличкий малюнок будинку.

Не обов'язково, щоб всі словникові картки, які використовуються на уроці, стосувалися теми.

Можна співставляти картки, шукати однакові слова. Картки зі словами, які дитина швидко впізнає, продовжують відігравати важливу роль: це свідчить про певний прогрес. Важливо також додатково використовувати ці картки для запам'ятовування слів.

Словникові картки є найкращим способом вчитися розмовляти та вдосконалювати артикуляцію. Саме це має на меті пропонований метод: навчитися «читати» – навчитися говорити.

Найкраще вправи із словниковими картками проводити в ігровій формі – тоді вони викликають у дітей зацікавленість і приносять їм задоволення. Виконуючи різні завдання під час вправи-гри, діти навчаються глобального читання (цілими словами).

Нижче описано види вправ, які можна використовувати на заняттях:

- **«Слово-естафета».** Якщо площа приміщення дозволяє, ви можете провести слово-естафету. По черзі кожна дитина бере слово-картку з відра, «читає» (*впізнає слово*) і біжить в іншу частину класу, щоб взяти подібне слово або відповідне зображення.
- **«Знайди слово».** Розкладаємо слова-картки на доступних місцях в класі. Учням пропонується ходити по класу та шукати слова. Знайдене слово потрібно помістити на картці лото, тобто співвіднести з відповідником. Якщо дитина впізнає слово, вона може його прочитати, а потім покласти на зображене.
- **«Кеглі».** Ставимо 6 кеглів, на кожен клеїмо картку з написаним словом. На тій кеглі, яку дитина збила, потрібно прочитати слово.
- **«Рибалка».** Наклеюємо картки на фігурки риб; кожен учень має впіймати певне (*вказане*) слово.
- **«Поштарі».** Картки зі словами вкладаємо в конверти, робимо поштові скриньки. Поштар заходить і приносить конверти. Учень, який отримує конверт, читає слово.
- **«Наші імена».** Викладаємо ланцюжок з карток з іменами дітей. Пропонуємо одному з учнів роздати всім іншим картки з їхніми іменами. Можна також виготовити картки з іменами найближчих родичів, з адресами дітей тощо. Вправу можна ускладнювати і добирати різні способи проведення, залежно від того, наскільки діти впевнено впізнають, вибирають і називають потрібні слова.
- **«Лоток із макаронами».** Переміщуємо словникові картки в лотку з макаронами. Дублікати карток викладаємо в ряд на столі. Пропонуємо учням по черзі шукати картки в лотку з макаронами. Коли учень знайшов словникову картку, він читає слово, зображене на ній, і шукає відповідник в ряду на столі.
- **«Поле слів».** Викладаємо картки на площині. Пропонуємо учням по черзі знаходити вказані вчителем слова і читати їх.

- «**Memory**». Організація та проведення гри відбувається за загальноприйнятими правилами.
- «**Чарівний кубик**». Виготовляємо квадратні слова-картки та наклеюємо їх на стінки кубика. Діти по черзі кидають кубик. Те слово, що опиняється вгорі, потрібно прочитати і знайти відповідне у себе на аркуші паперу, обвести його чи викреслити.
- «**Склади слово**». Пропонуємо учням скласти слово з окремих літер (*скласти за зразком*).
- «**Знайди слово**». Пропонуємо учням знайти вивчені карткові слова в тексті: обвести їх чи підкреслити.
- «**Лабіринти**». Пропонуємо дітям шукати вказані слова в лабіринті відповідно до теми та викреслювати їх.

Вчитель може спрощувати чи ускладнювати правила та хід гри залежно від рівня підготовленості учнів. При цьому слід не забувати про принцип: *співвіднесення, вибір та називання*.

«**Коло**» – це один із компонентів методики ГАН-Содерберг.

Завдяки щоденним *ритуалам* виконується ряд завдань, а саме:

- 1) формування соціальних вмінь та навичок, що є передумовою успішної соціалізації: запитати, вислухати, дати відповідь, дочекатися своєї черги, не перебивати один одного, співчувати, співпереживати, здатність утримувати в пам'яті інформацію про іншу людину тощо;
- 2) поглиблення уявлень та закріплення знань про навколишній світ: пори року, місяці року, дні тижня, явища погоди.
- 3) формування розуміння та відчуття часу:
 - формування уявлень про вікові зміни (*дата народження, на 1 рік старший, перехід в наступний клас*);
 - орієнтування в часі (*використання календаря, визначення дати*);
 - співвіднесення подій особистого життя з реальним часом (*вчора, сьогодні, завтра*).

Щоденне дотримання цих ритуалів сприяє тому, що діти природно проявляють ті якості і застосовують вміння, які формуються протягом певного періоду часу.

Діти всі разом кожного дня читають напам'ять ці ряди – «проспівують». Перш за все, це призначено для розвитку артикуляції. Крім цього, учні виконуючи ці вправи, набувають позитивного емоційного досвіду, оскільки перебувають в ситуації успіху.

Голос і ритм дарують дітям задоволення, і вони з інтересом виконують ці вправи. Як правило, вони починають з проспівування алфавіту, потім – числовий ряд від 1 до 10, 1–20, 1–100. Також вивчають (*повторюють*) назви днів тижня та назви місяців року. Дітям подобається це виконувати разом. Ці види діяльності приносять дітям велике задоволення. В результаті створюється ситуація успіху, учні набувають позитивного досвіду. Вони можуть рахувати від 1 до 100.

Завдяки цим заняттям у дітей вже формуються елементарні навички читання та письма. Якщо діти можуть читати та рахувати до 100, то це дуже великий успіх для них. І звичайно, що це значно впливає на їхній загальний рівень розвитку та емоційний стан: якщо тобі це вдається виконувати, отже ти – дорослий.

Також учні, вивчаючи алфавіт, можуть знаходити знайомі літери у словах, наприклад, впізнати мамину букву, татову букву, що є успішною передумовою грамотності дітей (*уже в добулварний період*).

Ця методика настільки *доступна і цікава* для дітей, що навіть ті учні, які мають значні труднощі із концентрацією уваги, проявляють інтерес до заняття і можуть протягом тривалого часу зосереджуватися на виконанні вищеописаних вправ. Вони уважно слухають, щоб нічого не пропустити.

Для досягнення кращих результатів у розвитку мовлення школярів, пропонується поширювати лексичні теми, що передбачають засвоєння певної групи слів на інші навчальні предмети, дотримуючись принципів комплексного, тематичного та інтегрованого навчання, тісно співпрацювати з педагогами та батьками.

Добір програмного матеріалу здійснено на основі загальнодидактичних принципів із врахуванням можливостей дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Вищезгадані компетентності формуються на мовленнєвому матеріалі близької дітям, цікавої і доступної тематики.

Відповідно до реалізації завдань програми з розвитку мовлення структура методики передбачає механізм оцінювання її впливу на розвиток мови та мовлення у дитини. Динаміка формування пізнавальної діяльності та мовленнєвого розвитку у дитини встановлюється відповідно до ліній розвитку:

1) *Комунікативні умови*. Ця лінія розвитку передбачає формування в учнів здатності зосереджувати увагу на вказаному об'єкті, явищі, предметі тощо, усному та писемному мовленні, не відволікатися, бути посидючим під час розмови, бесіди тощо.

2) *Комунікативні навички*. Спрямованість цієї лінії розвитку полягає у набутті школярами вміння встановлювати контакт із партнером у спілкуванні, дотримуючись ustalених правил етикету.

3) *Візуальне розрізнення*. Ця лінія розвитку передбачає створення компенсаторних можливостей для формування в учнів *фонетичної компетентності*. Дітям з порушеннями інтелектуального розвитку, в тому числі із синдромом Дауна важко сприймати мову на слух, їхня сильна сторона – це сприймання інформації з навколишнього світу через візуальний канал, тому звуки візуалізуються, що допомагає учням опановувати звукову систему української мови. Крім того через візуалізацію мови школярі засвоюють словник, лексичне значення слів, писемне мовлення. Мова стає зрозумілою і доступною.

4) *Артикуляція*. Спрямованість цієї лінії розвитку полягає в оволодінні учнями вимовною стороною мовлення. Робота над правильною вимовою, чіткістю й виразністю усного мовлення має стати основою кожного заняття.

5) *Структура речення*. Ця лінія розвитку передбачає практичне засвоєння учнями граматичного ладу мовлення.

6) *Структура розповіді*. Спрямованість цієї лінії розвитку полягає у формуванні в учнів здатності до осмислення сприйнятого усного та писемного мовлення.

Програму подано за табличною структурою, що складається з кількох колонок. У колонці «Зміст корекційно-розвиткових занять» подано теми занять, а також види, форми та методи реалізації завдань програми. Відповідно до дібраного змісту занять, у наступній колонці наводяться орієнтовні досягнення учнів, тобто ті знання та вміння, якими учні мають оволодіти в результаті занять. Для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеня зміст навчання добирається індивідуально, навчальні досягнення виокремлено під спеціальним позначенням - *.

Загальний тематичний план

№ п/п	Назви розділів і тем	Кількість годин			
		1 етап навчання	2 етап навчання	3 етап навчання	4 етап навчання
1.	Розвиток артикуляції. Створення умов для набуття позитивного досвіду.	Впродовж всіх етапів навчання			
2.	Формування уявлень про себе, про школу, про однокласників та педагогів.	16			12
3.	Формування уявлень про свою сім'ю, найближчих родичів, родину, про культуру поведінки серед людей.	14	16	28	
4.	Формування уявлень про осінь, осінні місяці, ознаки осені.	14	20		
5.	Формування уявлень про людину, частини тіла людини, вік людини (дитина, дорослий, молодий, старий), про культуру поведінки людини.	12			
6.	Формування уявлень про зиму, зимові місяці, зимові розваги дітей.	8	8		
7.	Формування уявлень про зимові свята.	10	8	8	8
8.	Формування уявлень про тварин.	8	18		
9.	Формування уявлень про рослини.	16	20		
10.	Формування уявлень про весну та її ознаки, весняні місяці.	13	12		
11.	Формування уявлень про кімнатні рослини.		8		
12.	Формування уявлень про Україну. Домашня адреса. Адреса школи.	10	16	32	44
13.	Формування уявлень про літо, розваги дітей влітку, про літній відпочинок.	10	8	4	18
14.	Формування уявлень про житло людей.			20	
15.	Формування уявлень про побутову техніку.			20	
16.	Формування уявлень про громадський транспорт.			20	
17.	Формування уявлень про різноманітність країн та національностей.				12
18.	Формування уявлень про подорож літаком, поїздом.				38
19.	Повторення і закріплення вивченого за рік	3	2	2	2
20.	Резерв часу	6	4	6	6
21.	Всього годин	140	140	140	140

1 етап навчання
(140 год на рік, 4 год на тиждень)

К-сть год.	Зміст корекційно-розвиткових занять	Орієнтовні досягнення розвитку
I семестр (64 год)		
<p>5-10 хв. на початку кожного заняття</p>	<p style="text-align: center;">Розвиток артикуляції. Створення умов для набуття позитивного досвіду. (протягом року)</p> <p>Сила голосу, темп мовлення, ритм. Серії вправ для проведення в «Колі»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - алфавіт; - числовий ряд від 1 до 10; - частини доби: ранок, день, вечір, ніч; - назви днів тижня; - пори року; - місяці кожної пори року відповідно до сезону; - ПБ педагогів; - дати народження учнів. <p>Читання, «проспівування» з опорою на графічне зображення цифр, букв, піктограм днів тижня, пір року (з підписами).</p> <p>Розвиток слухового сприймання, фонематичного слуху. Ігрові вправи на звуконаслідування. Розрізнення та повторення звуків. Повторення за вчителем чистомовок. Вивчення невеликих віршиків, що супроводжують виконання вправ з пальчикової гімнастики.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у процесі «проспівування» повторює за вчителем жести, рухи, наслідує міміку; - наслідуючи вчителя, промовляє/»проспівує» алфавіт, числовий ряд; назви днів тижня, пір року з різною силою голосу (голосно-тихо-пошепки-з нормальною силою голосу), в різному темпі (швидко-повільно- у нормальному темпі); - *повторює за вчителем, намагається наслідувати; - проспівує увесь алфавіт; *проспівує частину алфавіту з допомогою; - проспівує числовий ряд; *проспівує числовий ряд з допомогою; - на прохання вчителя називає всі пори року, проспівує з опорою на піктограми; *впізнає і вибирає вказану вчителем пору року (піктограму) із запропонованих двох; - на прохання вчителя називає, проспівує всі дні тижня з опорою на піктограми; - *впізнає і вибирає вказаний вчителем день тижня (піктограму) із запропонованих двох; - сприймає на слух і розрізняє звуки мовлення, впізнає їх, повторює з допомогою вчителя звукосполучення, прості за структурою слова і фрази; - *уважно слухає та повторює за вчителем окремі звуки.
		Учень:

<p>16 год</p>	<p>Формування уявлення про себе, про школу, про однокласників, педагогів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - знає та називає своє ім'я та прізвище; - читає (глобально) своє ім'я та прізвище; - *впізнає своє ім'я на картках, парті, шафі тощо; - *відгукується на своє ім'я та прізвище, відповідно реагує (емоційно, словесно);
<p>6 год</p>	<p>Уявлення про себе, однокласників (ім'я та прізвище, стать, вік учня, соціальний статус: школяр, школярка, учень, учениця, першокласник, першокласниця, першокласники), про педагогів. Словник: імена, прізвища учнів, їхні дати народження, загальні назви, ПІБ педагогів. Вправи на співвіднесення, вибір та називання.</p> <p>ТАН-вправи «<i>Моє ім'я</i>», «<i>Моє прізвище</i>». Викладаємо ланцюжок з карток з іменами (прізвищами) учнів. Пропонуємо їм по черзі вибрати своє ім'я.</p> <p>ТАН-вправа «<i>Наші імена</i>», «<i>Наші прізвища</i>». Викладаємо ланцюжок з карток з іменами (прізвищами) дітей. Пропонуємо одному з учнів роздати всім іншим картки з їхніми іменами (прізвищами).</p> <p>ТАН-вправа «<i>Наші педагоги</i>». Викладаємо фотографії педагогів. Пропонуємо учням знайти однакові. Прочитування підписів (ПІБ) під фотографіями. Співвіднесення ПІБ на картці з відповідним підписом під фотографією. Добір підписів (ПІБ) до фотографій.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ідентифікує себе за віком, належністю до певної статі та соціального статусу (хлопчик, дівчинка, школяр, школярка, учень, учениця); - * за завданням вчителя вибирає відповідні слова, що відображають стать, соціальний статус; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - концентрує увагу на фото, зображенні, словниковій картці; - * зосереджує увагу з підтримкою; - знає та називає імена та прізвища однокласників; - читає (глобально) імена та прізвища однокласників; - *впізнає, розрізняє імена однокласників, співвідносить з фото; - звертається по імені до однокласників; - *повторює за вчителем; - знає прізвища, імена та по батькові педагогів; - * впізнає прізвища, імена та по батькові педагогів, співвідносить з фото; - звертається по імені та по батькові до педагогів, *повторює за вчителем; - підтримує зоровий контакт під час спілкування; - * встановлює зоровий контакт на прохання вчителя, з підтримкою.
<p>6 год</p>	<p>Уявлення про школу. Складання та вивчення ТАН-історії «<i>Ми - першокласники</i>». Виділення словникових слів зі змісту тексту. Вивчення слів. Вивчення ТАН-історії. Повторення за вчителем.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бере активну участь в колективному складанні ТАН-історії; - відповідає на запитання вчителя; - *реагує невербально на зображення;

<p>2 год</p>	<p>ТАН-вправа «Кеглі». Ставимо 6 кеглів, на кожен клеїмо картку з написаним словом. На тій кеглі, яку дитина збила, потрібно прочитати слово.</p> <p><i>Словник:</i> школа, клас, школяр, школярка, школярі, учень, учениця, учні, першокласник, першокласниця, першокласники, портфель, рюкзак, парта, стіл, стілець, ручка, зошит, буквар тощо.</p> <p>Рекомендований порядок для співвіднесення: картинка до картинки; слово до слова (співвіднесення, вибір, називання); слово до картинки (здатність читати глобально (впізнавати) та розуміти).</p> <p>ТАН-вправа «Лоток із макаронами». Перемішуємо словникові картки в лотку з макаронами. Дублікати карток викладаємо в ряд на столі. Пропонуємо учням по черзі шукати картки в лотку з макаронами. Коли учень знайшов словникову картку, він читає слово, зображене на ній, і шукає відповідник в ряду на столі.</p> <p>Співвіднесення предметів з малюнками, реальних об'єктів зі словами, які позначають їх.</p> <p>Розвиток слухової уваги, пам'яті, зорового сприймання. Повторення вірша «Школяр» (В. Скомаровський). Пригадування вірша з голосу вчителя з опорою на графічне зображення (наочна підтримка). <i>Словникова робота.</i> Пояснення значення слів з опорою на зображення. Конструювання вірша шляхом накладання віршованих рядків.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - *знає, що картинка і текст зображають ТАН-історію (розповідь); - демонструє здатність відтворити слова, з якими пов'язана ТАН-історія; - *виявляє розуміння історії, знає, про що йде мова, включений в процес; - може розповісти частину ТАН-історії; - *повторює речення за вчителем. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 5 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - наслідуючи вчителя, називає шкільні предмети; - *повторює за вчителем назви шкільних предметів; - дає відповіді на запитання вчителя: «хто це?», «що це?» - *повторює за вчителем відповіді на запитання: «хто це?», «що це?». <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на графічному зображенні вірша; - *зосереджує увагу при підтримці; - повторює за вчителем віршовані рядки, рухи, які підкріплюють зміст вірша; - *сприймає мовлення вчителя, спостерігає за рухами; - конструює вірш шляхом накладання віршованих рядків;
---------------------	--	---

<p>2 год</p>	<p>Вибір вказаного вчителем віршованого рядка. Конструювання вірша з частин (строфи) за зразком. Конструювання вірша з частин на слух.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - *конструює вірш шляхом накладання віршованих рядків з допомогою; - впізнає віршований рядок, орієнтуючись на ключові слова; - *впізнає віршований рядок з допомогою вчителя; - конструює вірш з частин з голосу вчителя; - читає вірш напам'ять; - *повторює вірш за вчителем.
<p>14 год</p> <p>2 год</p> <p>1 год</p>	<p>Формування уявлення про осінь, ознаки осені, осінні місяці, збір урожаю.</p> <p>Словник: <i>осінь, пора року, вересень, жовтень, листопад, похолодання, дощ, туман, заморозки, відліт птахів, листя, жовте листя, опадає.</i></p> <p>Рекомендований порядок для співвіднесення: картинка до картинки; слово до слова (співвіднесення, вибір, називання); слово до картинки (здатність читати глобально (впізнавати) та розуміти).</p> <p>Аудіювання. Слухання оповідання про осінь. Відповіді на запитання вчителя. Виділення словникових слів.</p> <p>Експедиція в шкільний сквер з метою спостереження за змінами у живій та неживій природі. Фотографування учнів на природі в процесі діяльності (спостереження, збирання осіннього листя тощо).</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 5 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним). <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструє вміння спостерігати за об'єктами живої та неживої природи на експедиції; - вербально реагує на побачене, відповідає на запитання; - *з допомогою та за вказівкою вчителя спостерігає за об'єктами навколишньої дійсності; - *відповідає на запитання, повторюючи за вчителем; - адекватно реагує на інструкції вчителя під час експедиції та слідує їх виконанню; - *намагається з допомогою вчителя дотримуватися

<p>3 год</p>	<p>Складання ТАН-історії «Осінь» з використанням фотографій з екскурсії. Виділення словникових слів зі змісту тексту. Вивчення слів. Вивчення ТАН-історії. Повторення за вчителем. ТАН-вправи на вибір вчителя.</p>	<p>виконання інструкцій під час екскурсії; - з допомогою вчителя висловлює враження від побаченого (почутого) (<i>сподобалася – не сподобалася</i>).</p> <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бере активну участь в колективному складанні ТАН-історії; - відповідає на запитання вчителя; - *реагує невербально на зображення; - *знає, що картинки і текст зображають ТАН-історію (розповідь); - демонструє здатність відтворити слова, з якими пов'язана ТАН-історія; - *виявляє розуміння історії, знає, про що йде мова, включений в процес; - може розповісти частину ТАН-історії; - *повторює речення за вчителем.
<p>2 год</p>	<p>Повторення вірша про осінь: <i>У садах, гаях блукає, Жовте листя одягає, Золотисту стелить постіль, Пора року – щедра осінь.</i></p> <p>Пояснення значень слів з опорою на зображення, з використанням рухів, жестів. Формування уявлень про переносне значення слів (<i>практично, без вживання поняття</i>) на основі сприймання предметних зображень (<i>постіль (на ліжку) і постіль (з листя на землі)</i>), безпосереднє відтворення дій (ходить, блукає).</p> <p>Конструювання вірша шляхом накладання віршованих рядків. Вибір вказаного вчителем віршованого рядка. Співвіднесення речення до малюнка з підписом. Добір підписів-речень до малюнка. Конструювання вірша з віршованих рядків за зразком. Конструювання вірша з віршованих на слух. Формування уявлень про сад, город восени, овочі та фрукти.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає та розуміє зміст вірша, відповідає одним словом на запитання за змістом прослуханого; - *повторює відповідь; - демонструє розуміння змісту шляхом добору предметних, сюжетних ілюстрацій; - *разом із учителем уважно розглядає ілюстрації до вірша, співвідносить їх з його змістом; - зосереджує увагу на графічному зображенні вірша; - *зосереджує увагу при підтримці; - повторює за вчителем віршовані рядки, рухи, які підкріплюють зміст вірша; - *сприймає мовлення вчителя, спостерігає за рухами. <p>Учень:</p>

<p>5 год</p>	<p>Робота з планшетами. Планшети у двох варіантах. I варіант – по 4 зображення, II варіант – по 4 слова, що позначають поняття. <i>Словник:</i> Планшет №1: сад, город, ростуть, росте; Планшет №2: яблуня, дерево, у, на; Планшет №3: овочі, морква, огірок, картопля; Планшет №4: фрукти, груша, слива, яблуко. Рекомендований порядок для співвіднесення слів: Співвіднесення зображень; Накладання двосторонніх карток (слово, зображення) до слів на планшеті словом догори. Співвіднесення слів на картках до слів на планшеті; Співвіднесення зображення до слова.</p> <p>Розвиток пам'яті.</p> <p>Вправа «Меморі»</p> <p>Робота з реченнями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ознайомлення з реченнями (підписи під малюнками); - Знаходження (впізнавання) вивчених слів у реченнях; - Співвіднесення речень способом накладання; - Добір речень до малюнків. <p>Пропоновані речення: Овочі ростуть на городі. Огірок росте на городі. Груші ростуть у саду. Яблука ростуть на яблуні. Слива росте на дереві.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - співвідносить слова: називає, *впізнає; - демонструє розуміння значення слів шляхом співвіднесення зображення до слова; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 5 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним). - впізнає (знаходить) у реченнях знайомі словникові слова та називає їх; - *впізнає (знаходить) у реченнях знайомі словникові слова шляхом співвіднесення; - демонструє розуміння речення шляхом його співвіднесення з відповідним малюнком; - *співвідносить однакові речення; - застосовує вивчені слова в повсякденному житті; - співвідносить знайомі слова і реальні предмети (об'єкти); - називає знайомі та вивчені об'єкти; *повторює за вчителем; - розповідає ТАН-історію про осінь з опорою на наочність; - * повторює за вчителем слова, прості речення, що відображають суть ТАН-історії; - слухає ТАН-історію, може повторити, що розповів однокласник; * намагається слухати з допомогою вчителя.
<p>1 год</p>	<p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>Учень:</p>
<p>12</p>	<p>Формування уявлення про людину, про частини її тіла.</p>	<p>Учень:</p>

<p>4 год</p> <p>2 год</p> <p>6 год</p>	<p>Словник: людина, голова, тулуб, шия, лікоть, рука, нога, рот тощо.</p> <p>Вивчення частин тіла людини (орієнтування на собі, на іншій людині чи ляльці).</p> <p>Орієнтовні інструкції: «Покажи голову, ніс, праву руку», «Візьми олівець в праву руку».</p> <p>Орієнтовні запитання: «Де знаходиться голова?», «Що у тебе одне?» тощо.</p> <p>Розпізнавання слів (практично), що означають один і кілька однакових предметів: рука – руки, нога – ноги, палець – пальці, око – очі, вухо - уха тощо.</p> <p>Практичне вживання займенників: мій, моя, моє, мої; дотримання граматичної сполучуваності слів, узгодження займенників з іменниками (без вживання термінів). Розуміння запитань: чий? чия? чие? чії?</p> <p>Складання та вивчення ТАН-історії «Я - людина» (про частини тіла) з використанням власних фотографій дітей у повний зріст.</p> <p>Виділення словникових слів зі змісту тексту. Вивчення слів.</p> <p>Вивчення ТАН-історії. Повторення за вчителем.</p> <p>Вправи на закріплення:</p> <p>Дерев'яна рамка-вкладиш «Частини тіла». (Розставити на відповідні місця геометричні фігури з назвами частин тіла і прочитати ці назви).</p> <p>Пазл «Частини тіла».</p> <p>Тан-вправи з картками.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - співвідносить реальні частини тіла з відповідними словами; - *на прохання вчителя показує на собі вказану частину тіла; - впізнає/читає (глобально) слова-назви частин тіла; - *співвідносить реальні частини тіла з їх малюнковими зображеннями; - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - *слухає та виконує інструкції, завдання покровоко у супроводі вчителя; - розрізняє та називає слова, що означають один і кілька однакових предметів (рука-руки, око-очі); - *з допомогою вчителя та з опорою на наочність розрізняє/добирає слова, що означають один або кілька однакових предметів; - правильно поєднує займенники з іменниками (моя рука, мої очі, мій ніс); - *повторює за вчителем словосполучення займенник з іменником; - бере активну участь в колективному складанні ТАН-історії; - відповідає на запитання вчителя; - *реагує невербально на зображення; - *знає, що картинки і текст зображають ТАН-історію (розповідь); - демонструє здатність відтворити слова, з якими пов'язана ТАН-історія; - *виявляє розуміння історії, знає, про що йде мова, включений в процес; - може розповісти частину ТАН-історії; - *повторює речення за вчителем; - складає пазл *з допомогою; - орієнтується в частинах тіла на рамці-вкладиші; *з допомогою.
<p>14</p>	<p>Формування уявлення про свою сім'ю, найближчих родичів.</p>	<p>Учень:</p>

ГОД		
4 год	<p>Сім'я. Родичі. Родина. Робота з фотоальбомами учнів (створені в підготовчому класі). Перегляд фотографій з коментуванням, відповіді на запитання щодо зображеного на фотографіях. Доповнення фотоальбомів новими фотографіями, складання підписів до фотографій зі слів учнів. Виділення ключових слів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на фотографії, проявляє інтерес до зображеного (позитивно); - коментує зображене одним словом, фразою; - * зосереджує увагу на фотографії при підтримці дорослого; - * невербально відповідає на запитання: так, ні; - вміє чекати своєї черги; - * вміє чекати своєї черги з підтримкою; - вміє слухати однокласників, проявляє інтерес до їхніх фотографій; - * намагається слухати однокласників; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - * впізнає 10 слів; - * співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - * вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - * за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - орієнтується на аркуші паперу; - наслідуючи вчителя, називає членів сім'ї, найближчих родичів; - * повторює за вчителем назви членів сім'ї, найближчих родичів;; - дає відповіді на запитання вчителя: «хто це?»; - * повторює за вчителем відповіді на запитання: «хто це?»; - впізнає (знаходить) у реченнях знайомі словникові слова та називає їх; - * впізнає (знаходить) у реченнях знайомі словникові слова
3 год	<p>Вивчення словникових слів-назв членів родини. Словник: <i>мама, тато, син, донька, брат, сестра, дідусь, бабуся, тітка, дядько.</i> Імена батьків, дідусів та бабусь. Створення словосполучень виду тато Сергій, мама Юля, бабуся Оля, дідусь Петро.</p>	
3 год	<p>ТАН-вправа «Чарівний кубик». Виготовляємо квадратні словакартки та наклеюємо їх на стінки кубика. Діти по черзі кидають кубик. Те слово, що опиняється вгорі, потрібно прочитати глобально (впізнати) і знайти відповідне у себе на аркуші паперу, обвести його чи викреслити.</p> <p>Робота з реченнями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з реченнями (підписи під малюнками); - знаходження (впізнавання) вивчених слів у реченнях; - співвіднесення речень способом накладання; - вибір вказаного вчителем речення: <i>«Дай мені, будь ласка речення ...».</i> - добір речень до малюнків; 	

<p>3 год</p>	<ul style="list-style-type: none"> - конструювання речень з розрізаних слів способом накладання; - конструювання речень з розрізаних слів за зразком; - конструювання речень з розрізаних слів на слух. <p>Пропоновані речення: <i>Сім'я іде в парк.</i> <i>Мама цілує доньку.</i> <i>Син біжить до тата.</i> <i>Діти граються.</i></p> <p>Пальчикова гімнастика «<i>Цей ось пальчик...</i>». <i>Цей ось пальчик – мій дідусь,</i> <i>Цей ось пальчик – мій татусь,</i> <i>Цей ось пальчик – це бабуся,</i> <i>Цей ось пальчик – це матуся,</i> <i>Цей ось пальчик – це є я,</i> <i>От і вся моя сім'я.</i></p> <p>Вивчення лічилки «Моя родина». <i>(Підкріплюється мовою рухів)</i> Раз – турботлива матуся, Два – до тата пригорнуся, Бабця – три, дідусь – чотири, П'ять – сестричку полічили. Ось така моя родина: і привітна, і гостинна.</p> <p>Культура поведінки. Ознайомлення із словами ввічливості (уміння привітатися, запитати, відповісти, попросити, подякувати, вибачитись, попроситися). Практичне засвоєння таких слів у мовленні (в природних і створюваних мовленнєвих ситуаціях).</p> <p>Ввічливі слова: <i>привіт, добрий день, добрий ранок, добрий вечір,</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> шляхом співвіднесення; - демонструє розуміння речення шляхом його співвіднесення з відповідним малюнком; - *співвідносить однакові речення; - конструює речення з розрізаних слів на слух; - *конструює речення способом накладання, за зразком; <ul style="list-style-type: none"> - повторює за вчителем вправи з пальчикової гімнастики; - *робить вправи з допомогою вчителя; - повторює текст пальчикової гімнастики, супроводжуючи відповідними рухами; - знає, називає ввічливі слова, співвідносить з відповідною піктограмою; - *на прохання вчителя вибирає вказану вчителем піктограму з підписом; - демонструє розуміння значення слів ввічливості в процесі відповідного співвіднесення з частиною доби (вітання), ситуацією (прохання, вибачення, прощання); - *з допомогою вчителя співвідносить слова ввічливості з відповідною піктограмою; - застосовує ввічливі слова відповідно до ситуації: вітається, прощається, вибачається, після нагадування; - *невербально вітається (рукостискання, візуальний контакт, міміка, умовні жести), прощається (умовні жести, візуальний контакт, міміка); - *повторює за вчителем ввічливі слова у відповідній ситуації; - уважно слухає та розуміє зміст вірша, відповідає одним словом на запитання за змістом прослуханого; - *повторює відповідь; - демонструє розуміння змісту шляхом добору предметних, сюжетних ілюстрацій;
---------------------	--	---

<p>1 год</p>	<p><i>дякую, будь ласка, на добраніч, до побачення, вибач.</i> Вивчення вірша «Доброго ранку!» (<i>Малюнкове та графічне зображення</i>). Доброго ранку! – Всіх я вітаю. Доброго ранку людям бажаю. Доброго дня і доброї ночі, Доброго вечора зичу охоче. Доброго дня вам! – Щиро вітаюсь. Будьте здорові! – людям всміхаюсь.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми. Застосування засвоєних слів у власному мовленні. Розповідь про свою родину з використанням фотоальбому.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - *разом із учителем уважно розглядає піктограми до вірша, співвідносить їх з його змістом; - зосереджує увагу на графічному зображенні вірша; - *зосереджує увагу при підтримці; - повторює за вчителем строфи, рухи, які підкріплюють зміст вірша; - *сприймає мовлення вчителя, спостерігає за рухами. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняє деталі на фотографіях, коментує зображене; - *впізнає відмінності між фотографіями, невербально реагує на зображене; - читає глобально ключові слова, речення з двох-трьох слів; - знаходить ключове слово в реченні; - *впізнає і показує вказане вчителем слово, намагається повторити за вчителем; - розповідає про свою сім'ю з опорою на фотографії та підписи до них; - * з допомогою вчителя намагається назвати членів сім'ї, найближчих родичів.
<p>8 год</p> <p>2 год</p>	<p>Формування уявлення про зиму, зимові місяці, зимові розваги дітей.</p> <p>Засвоєння слів з теми. Словник: <i>зима, пора року, грудень, січень, лютий, мороз, холодно, сніг, білий, снігопад, заметіль, лід.</i> Рекомендований порядок для співвіднесення: картинка до картинки; слово до слова (співвіднесення, вибір, називання); слово до картинки (здатність читати глобально (впізнавати) та розуміти). ТАН-вправи за вибором вчителя.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 10 слів; *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним).

1 год	<p>Екскурсія в шкільний сквер, на шкільне подвір'я, спортивний майданчик з метою спостереження за змінами у живій та неживій природі. Фотографування учнів на природі в процесі діяльності (<i>спостереження, ліплення сніжок, скачування куль для снігової баби, гра в сніжки</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє вміння спостерігати за об'єктами живої та неживої природи на екскурсії; - *з допомогою та за вказівкою вчителя спостерігає за об'єктами навколишньої дійсності; - вербально реагує на побачене, відповідає на запитання; - *відповідає на запитання, повторюючи за вчителем; - адекватно реагує на інструкції вчителя під час екскурсії та слідує їх виконанню; - *намагається з допомогою вчителя дотримуватися виконання інструкцій під час екскурсії;
3 год	<p>Складання ТАН-історії «Зима» з використанням фотографій з екскурсії. <i>Орієнтовний словник:</i> зима, холодно, назви зимового одягу, взуття, сніг, білий, холодний, ліпити, сніжки, сніговик, снігова баба тощо. Виділення словникових слів зі змісту тексту. Вивчення слів. Вивчення ТАН-історії. Повторення за вчителем.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя висловлює враження від побаченого (почутого) (<i>сподобалася – не сподобалася</i>); - *мімікою, жестами демонструє враження від екскурсії; - будує словосполучення з поданими словами, *з допомогою вчителя; - бере активну участь в колективному складанні ТАН-історії; - відповідає на запитання вчителя; - *реагує невербально на зображення;
2 год	<p>Конструювання словосполучень з поданими словами. <i>Орієнтовний словник:</i> <i>сніг, білий, падав, поря, року, зима, холодна.</i></p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя.</p> <p>Відгадування загадок про зиму, сніг, снігову бабу з опорою на зображення.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - *знає, що картинки/фото і текст зображають ТАН-історію (розповідь); - демонструє здатність відтворити слова, з якими пов'язана ТАН-історія; - *виявляє розуміння історії, знає, про що йде мова, включений в процес; - може розповісти частину ТАН-історії; - *повторює речення за вчителем; - відгадує загадки з опорою на зображення; - *повторює відгадку, вибирає малюнкове зображення слова-відгадки; - допомогою вчителя знаходить в тексті загадки слова, що характеризують відгадку; - *повторює за вчителем слова зі змісту загадки.
II семестр (76 год)		

<p>10 год</p>	<p>Формування уявлення про зимові свята, зимові канікули.</p> <p>Перегляд особистих фотографій (ілюстрацій), створення підписів, виділення ключових слів.</p> <p>Орієнтовний словник: <i>свято, Новий рік, Різдво, святковий стіл, подарунок, подарунки, ялинка, ялинкові прикраси, іграшки, гірлянда, гірлянди, зимові канікули, відпочинок, гості тощо.</i></p> <p>Практичне розрізнення слів, що позначають один або кілька предметів. Узгодження слів.</p> <p>Рекомендований порядок для співвіднесення: картинка до картинки; слово до слова (співвіднесення, вибір, називання); слово до картинки (здатність читати глобально (впізнавати) та розуміти).</p> <p>ТАН-вправа «Прикрашаємо ялинку». Розкладаємо слова-картки на доступних місцях в класі. Учням пропонується ходити по класу та шукати слова.</p> <p><i>1 крок:</i> знайдене слово потрібно почепити на ялинку – співвіднести з відповідником (знайти на ялинці); <i>2 крок:</i> якщо дитина вже впізнає слово, то спершу читає глобально, а потім співвідносить з відповідником на ялинці.</p> <p>Розглядання та називання предметних малюнків. Називання ознак предметів за запитаннями вчителя з опорою на зображення.</p> <p>Конструювання словосполучень, простих речень з поданими словами.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на фотографіях; - *зосереджує увагу на фотографіях з підтримкою внутрішнього мовлення; - за допомогою вчителя пояснює значення слів (з опорою на малюнок); - знаходить і називає один або багато предметів, узгоджує слова (одна іграшка – багато іграшок), * повторює за вчителем; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 10 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - *слухає та виконує інструкції, завдання покроково у супроводі вчителя; - будує словосполучення з поданими словами, *з допомогою вчителя. <p>Учень:</p>
----------------------	---	--

	<p>Розвиток слухової уваги до мовлення, зорового сприймання, пам'яті. Повторення уривка з вірша О. Санатович «Веселий сніг» <i>(Малюнкове та графічне зображення, декламування підірплюється мовою рухів).</i> Падав сніг, падав сніг – Для усіх, усіх, усіх, І дорослих, і малих, І веселих, і сумних. А веселі грали в сніжки – Сніг сідав їм на усмішки І сміявся з усіма: - Ой, зима, зима, зима!</p> <p>Розпізнавання слів в тексті вірша за певними візуальними характеристиками: малюнок, піктограма, перша буква у слові, впізнавання словникових слів (читання глобально).</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає та розуміє зміст вірша, відповідає одним словом на запитання за змістом прослуханого; - *повторює відповідь; - демонструє розуміння змісту шляхом добору предметних, сюжетних ілюстрацій; - *разом із учителем уважно розглядає ілюстрації до вірша, співвідносить їх з його змістом; - зосереджує увагу на графічному зображенні вірша; - *зосереджує увагу при підтримці; - з допомогою вчителя розпізнає в тексті вірша, не перечитуючи його, слова, за певними візуальними характеристиками (орієнтуючись на малюнок, першу букву в слові); - *разом з учителем знаходить у тексті вірша потрібне слово; - повторює за вчителем строфи, рухи, які підкріплюють зміст вірша; - *сприймає мовлення вчителя, спостерігає за рухами; - бере участь в колективному розучуванні вірша; - *робить спроби розучувати вірш; - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - *слухає та виконує інструкції, завдання покроково у супроводі вчителя; - уважно слухає та розуміє зміст сприйнятого, *намагається.
<p>8 год</p>	<p>Формування уявлення про тварин. Словник: дикі звірі (<i>вовк, заєць, лис, ведмідь</i>) та свійські тварини (<i>коза, корова, собака, кіт, назви їх дитинчат</i>). Класифікація тварин за приналежністю до певної групи (за місцем проживання: у лісі, з людиною) з опорою на наочність: Засвоєння слів-назв тварин. ТАН-вправи за вибором вчителя.</p> <p>Розвиток уваги та спостережливості, формування здатності до</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - класифікує тварин за приналежністю до групи (свійські та дикі) з опорою на зображення місця проживання, * з допомогою вчителя; - відповідає на запитання «<i>хто це?</i>», «<i>що робить?</i>» щодо змісту предметних і сюжетних малюнків, * повторює за вчителем); - знаходить зображення тварин за словесним описом, вказівками вчителя, *разом з учителем;

<p>узагальнення. Вправа «<i>Четвертий зайвий</i>» з використанням предметних малюнків тварин. Свійські та дикі тварини, їх малюки. Вправи на співвіднесення, узагальнення, вилучення зайвого: «Чий малюк?», «Чия мама?», «Хто де живе?», «Хто що їсть?»</p> <p>Вивчення швидкомовки з опорою на малюнкове та графічне зображення тексту швидкомовки: <i>Обережний хитрий лис</i> <i>До нори вечерю ніс.</i> <i>Біг додому лісом лис,</i> <i>Шелестів над лисом лис.</i></p> <p>Відповіді на запитання педагога щодо змісту предметних та сюжетних малюнків. Добір малюнків до предметів, ініційованих дій.</p> <p>Проговорювання, розуміння лексичного значення слів та їх застосування. Створення фотоальбому «<i>Моя улюблена свійська тваринка</i>». Перегляд особистих фотографій учнів з їхніми домашніми улюбленцями. Складання підписів (речень) до фотографій. (<i>В Оксани кіт. Кота звать Лео. Лео пухнастий.</i>) Визначення ключових слів на зразок: <i>кіт, Оксани, Лео.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - вилучає зайвий предметний малюнок, предмет з групи за ознакою приналежності до групи тварин (дикі, свійські), пояснює з допомогою вчителя; * разом з учителем; - уважно слухає та розуміє зміст швидкомовки, відповідає одним словом на запитання <i>про кого розповідається?</i>; - *повторює відповідь; - зосереджує увагу на графічному зображенні швидкомовки; - *зосереджує увагу при підтримці; - з допомогою вчителя розпізнає в тексті швидкомовки, не перчитуючи його, слова, за певними візуальними характеристиками (орієнтуючись на малюнок, першу букву в слові); *разом з учителем знаходить у тексті швидкомовки потрібне слово; - бере участь в колективному розучуванні швидкомовки; - *робить спроби розучувати швидкомовку. - з допомогою вчителя підбирає малюнки до названих предметів, ініційованих дій, *разом з учителем; - відповідає на запитання вчителя щодо змісту предметних та сюжетних малюнків, * повторює відповіді, демонструє розуміння запитання вибором відповідного малюнка. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бере активну участь в колективному складанні підписів (речень) до фотографій; - відповідає на запитання вчителя; - *реагує невербально на зображення (жести, міміка, умовні рухи голови); - складає речення з двох – трьох слів; - *знає, що підписи до фотографій відображають зображене; - з допомогою вчителя розпізнає в реченні, не перчитуючи його, слова, за певними візуальними характеристиками (орієнтуючись на малюнок, першу букву в слові); *разом з учителем знаходить у тексті речення потрібне слово;
---	--

	<p>Конструювання словосполучень, простих речень з поданими словами.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє здатність відтворити речення/підписи; - *повторює речення за вчителем; - будує словосполучення з поданими словами, *з допомогою вчителя; - знає та називає вивчених тварин а місце їх проживання; - *має уявлення про вивчених тварин, місце їх проживання.
<p>16 год</p> <p>4 год</p>	<p>Формування уявлення про рослини.</p> <p>Формування словника. Розвиток пам'яті.</p> <p>Орієнтовний словник: дерева , дуб, каштан, ялина, береза, сосна, горобина; кущ, бузок, жасмин, калина, малина, квіти, ромашка, пролісок, мак, тюльпан, кульбабка.</p> <p>Засвоєння слів шляхом співвіднесення картинка до картинки, слово до слова, слово до картинки.</p> <p>ТАН-вправи за вибором вчителя.</p> <p>Розвиток комбінованої пам'яті, вибірковість сприймання.</p> <p>Вивчення вірша «Сіло сонце на сосну» з опорою на малюнкове та графічне зображення тексту, підкріплюючи мовою рухів:</p> <p>Пошук в тексті вказаних слів та їх співвіднесення (на, сосну, сонце, сонечко, сонно)</p> <p><i>Сіло сонце на сосну,</i> <i>Сонно мовило: - Засну!</i> <i>Сосни сонечко гойдали.</i> <i>Сосни сонечко благали:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Сонце, сонечко, не треба! - Стане сумно нам без тебе! 	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на зображеннях рослин; - *зосереджує увагу на зображеннях з підтримкою внутрішнього мовлення; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 10 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає та розуміє зміст вірша, відповідає одним словом на запитання <i>про що розповідається?</i>; - *повторює відповідь; - зосереджує увагу на графічному, малюнковому зображеннях вірша; - *зосереджує увагу при підтримці; - з допомогою вчителя розпізнає в тексті вірша, не перечитуючи його, слова, за певними візуальними

<p>3 год</p>	<p>Розвиток слухової уваги до мовлення. Співвіднесення речень з відповідними предметними малюнками (<i>Сосна – це дерево. Сосна росте у лісі. Калина – це куц. Калина росте в саду. Ромашка – це квітка. Ромашка росте у полі.</i>). Розпізнавання слова в реченні за певними візуальними характеристиками: <i>малюнок, перша буква у слові, впізнавання словникових слів (читання глобально).</i></p>	<p>характеристиками (орієнтуючись на малюнок, першу букву в слові); *разом з учителем знаходить у тексті вірша потрібне слово;</p> <ul style="list-style-type: none"> - бере участь в колективному розумуванні вірша; - *робить спроби розумувати вірш. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструє розуміння значення речення шляхом вибору відповідного малюнка; - *за завданням вчителя вибирає вказане речення з двох запропонованих (з підтримкою); - впізнає і знаходить в реченні знайомі слова, називає їх; - *впізнає та показує знайомі слова з допомогою;
<p>3 год</p>	<p>Класифікація засвоєних назв рослин за видовими ознаками: <i>дерева, куці, трави.</i> Розвиток уваги та спостережливості, формування здатності до узагальнення. Вправа «<i>Четвертий зайвий</i>» з використанням предметних малюнків рослин.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - класифікує рослини за видовими ознаками з опорою на графічне зображення слів: <i>дерева, куці, квіти</i>; - *розрізняє <i>дерева, куці, квіти</i> з опорою на зображення з допомогою вчителя; - знаходить і називає один або багато предметів, узгоджує слова (<i>один дуб – багато дубів</i>), * повторює за вчителем;
<p>5 год</p>	<p>Розпізнавання слів (<i>практично</i>), що означають один і кілька однакових предметів: <i>дерево – дерева, куц – куці тощо.</i> Практичне вивчення дієслів та службових слів (без вживання термінів): <i>у, на, в, ростуть.</i> Читання речень: <i>Дерева ростуть у лісі (парку). Квіти ростуть на клумбі. Куці ростуть у саду (у парку, у лісі).</i> Рекомендований порядок для засвоєння речень: слухання-сприймання речення; слухання-візуальне сприймання; співвіднесення однакових речень; вибір вказаного вчителем речення, впізнавання/глобальне читання речення); співвіднесення – речення до малюнка. Конструювання засвоєних речень з розрізаних слів: способом накладання, за зразком, на слух.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя розпізнає в реченні, не перераховуючи його, слова, за певними візуальними характеристиками (орієнтуючись на малюнок, першу букву в слові); *разом з учителем знаходить у тексті речення потрібне слово; - демонструє здатність відтворити речення/підписи; - *повторює речення за вчителем; - впізнає/читає речення з допомогою вчителя; - *повторює за вчителем речення, вибирає вказане вчителем речення з опорою на малюнок; - добирає речення до відповідного малюнка, ілюстрації; *з допомогою вчителя; - конструює речення з розрізаних слів за зразком; - *конструює речення з розрізаних слів способом накладання з допомогою вчителя.
<p>1 год</p>	<p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	

13 год	Формування уявлення про весну, ознаки весни, весняні місяці.	
2 год	Введення в тему. Засвоєння слів та словосполучень з теми. Словник: <i>весна, пора року, березень, квітень, травень, бурульки, тане сніг, приліт птахів, цвітіння рослин, проліски, підсніжники, розпукування бруньок, біжать струмочки, тюльпан, нарцис, бузок тощо.</i> Рекомендований порядок для співвіднесення: картинка до картинки; слово до слова (співвіднесення, вибір, називання); слово до картинки (здатність читати глобально (впізнавати) та розуміти). ТАН-вправи за вибором вчителя.	Учень: <ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на зображеннях, словникових картках, підписах; - *зосереджує увагу на зображеннях з підтримкою внутрішнього мовлення; - називає слова, словосполучення (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 10 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів, словосполучень з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним);
2 год	Експерсії (<i>рання весна та період цвітіння дерев, кущів</i>) в шкільний сквер з метою спостереження за змінами у живій та неживій природі. Фотографування учнів на природі в процесі діяльності (<i>спостереження за розпукуванням бруньок, появою трави з-під снігу, цвітіння дерев, кущів, квітів тощо</i>).	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє вміння спостерігати за об'єктами живої та неживої природи на експерсії; - *з допомогою та за вказівкою вчителя спостерігає за об'єктами навколишньої дійсності; - вербально реагує на побачене, відповідає на запитання; - *відповідає на запитання, повторюючи за вчителем; - адекватно реагує на інструкції вчителя під час експерсії та слідує їх виконанню; - *намагається з допомогою вчителя дотримуватися виконання інструкцій під час експерсії; - з допомогою вчителя висловлює враження від побаченого (почутого) (<i>сподобалася – не сподобалася</i>);
4 год		

<p>4 год</p>	<p>Складання ТАН-історії «Весна» з використанням фотографій з екскурсії. Виділення словникових слів зі змісту тексту. Засвоєння слів, пошук їх в тексті ТАН-історії. Вивчення ТАН-історії. Повторення за вчителем слів, речень, словосполучень.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - *мімікою, жестами демонструє враженні від екскурсії; - *мімікою, жестами демонструє враженні від екскурсії; - зосереджує увагу на фотографіях, помічає деталі, складає речення до фотографій; - *позитивно реагує на фотографії, знаходить себе, повторює за вчителем речення; - бере активну участь в колективному складанні ТАН-історії; - відповідає на запитання вчителя; - *реагує невербально на зображення; - *знає, що картинки/фото і текст зображають ТАН-історію (розповідь); - демонструє здатність відтворити слова, з якими пов'язана ТАН-історія; - *виявляє розуміння історії, знає, про що йде мова, включений в процес; - може розповісти частину ТАН-історії; - *повторює речення за вчителем; - використовує у власному мовленні засвоєні слова та словосполучення в процесі бесід, розглядання фотографій, малюнків (предметних, сюжетних); - *повторює за вчителем слова, словосполучення, вибирає вказане вчителем слово/зображення із запропонованих двох.
<p>1 год</p>	<p>Весняні свята: Великдень, День Матері. Вивчення вірша «Великдень» (А.Лотоцький) Великдень, Великдень, Весняне свято – Радіють і діти, І мама і тато. Великоднє вітання: - Христос воскрес! - Воістину воскрес! Українські форми звертання: мамо, мамочко, матусю, любя, дорога, ненечко. Вивчення уривка з вірша «Мама» В.Гринько</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає весняні свята за запитаннями вчителя; - *називає весняні свята за запитаннями вчителя та малюнковою опорою; - вивчає вірші з опорою на малюнкове та графічне зображення, супроводжує рухами; - *намагається вивчати вірші, повторює за вчителем; - вирізняє форми звертання з-поміж поданих слів; - *повторює за вчителем форми звертання;

	<p>Мати, матінка, матуся, Мама, мамонька, мамуся!- Називаю тебе я, Рідна ненечко моя!</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми. Формування здатності до використання засвоєних слів в усному мовленні.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - намагається формулювати звертання-побажання мамі; - повторює за вчителем звертання-побажання мамі. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за запитаннями вчителя називає ознаки весни; - *за запитаннями та на прохання вчителя вибирає малюнкове зображення ознак весни; - намагається відтворити ТАН-історію про весну; - *повторює за вчителем окремі слова (речення) з ТАН-історії; - намагається декламувати вірші з опорою на графічне та малюнкове зображення, супроводжуючи рухами; - *намагається повторювати за вчителем вірші.
<p>10 год</p> <p>4 год</p> <p>2 год</p>	<p>Україна – наша Батьківщина. Київ – столиця України. Українка, українець, українці. Домашня адреса.</p> <p>Перегляд відеороликів про Київ, про Україну, слухання пісень про Україну з наступним обговоренням. Засвоєння слів та словосполучень з теми: <i>Україна, Київ, столиця, домашня адреса, вулиця, бульвар, проспект, будинок, квартира, українець, українка, українці тощо.</i> ТАН-вправи на вибір вчителя. Рекомендований порядок для співвіднесення: картинка до картинки; слово до слова (співвіднесення, вибір, називання); слово до картинки (здатність читати глобально (впізнавати) та розуміти).</p> <p>Вивчення домашніх адрес учнів: Ознайомлення з фотографіями будинків учнів (<i>бажано з табличкою, на якій вказано назву вулиці, номер будинку, квартири</i>).</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє сталий інтерес до відеороликів, слухання пісень; - бере участь в обговоренні сприйнятого відео-, аудіоматеріалу; - *сприймає відео-, аудіоматеріал при підтримці; - зосереджує увагу на зображеннях, словникових картках, підписах; - *зосереджує увагу на зображеннях з підтримкою внутрішнього мовлення; - називає слова, словосполучення (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 10 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом

<p>2 год</p>	<p>Вивчення домашньої адреси шляхом співвіднесення карток. Співвіднесення домашньої адреси до фотографії будинку.</p> <p>Складання розповіді про себе шляхом заповнення пропусків та вивчення. Ознайомлення зі словами, словосполученнями, що пропонуються для заповнення пропусків (наклеїти). <i>Орієнтовна форма для заповнення:</i> Мене звать ... Мені ... років. Я народилася ... Я - ... Я живу у місті ... Столиця України - ... Моя країна - ... Моя домашня адреса ...</p> <p>2 год Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя;</p> <ul style="list-style-type: none"> - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів, словосполучень з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - знає свою адресу, вибирає потрібну картку; - *повторює за вчителем свою адресу; - вибирає та розміщує потрібні слова на місці пропусків, читає їх; - *з допомогою вчителя розміщує потрібні слова, повторює за вчителем; - розповідає про себе відповідно до тексту з опорою; - *повторює за вчителем; - знає назву країни, міста, столиці, називає за запитаннями вчителя; *повторює за вчителем.
<p>10 год</p> <p>1 год</p>	<p>Формування уявлення про літо, розваги дітей влітку, про літній відпочинок.</p> <p>Порівняння зображення літа із зображенням різних пір року. Повторення вірша. Робота над віршем «Літо» (Н. Забіла) <i>Розквітають в луках квіти, Заленіють в лісі віти. Все зелене, молоде... За весною літо йде. Словникова робота.</i> Пояснення значення слів з опорою на зображення.</p> <p>Розпізнавання слів в тексті вірша за певними візуальними характеристиками: малюнок, піктограма, перша буква у слові, впізнавання словникових слів (читання глобально).</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає та розуміє зміст вірша, відповідає одним словом на запитання за змістом прослуханого; - *повторює відповідь; - демонструє розуміння змісту шляхом добору предметних, сюжетних ілюстрацій; - *разом із учителем уважно розглядає ілюстрації до вірша, співвідносить їх з його змістом; - зосереджує увагу на графічному зображенні вірша; - *зосереджує увагу при підтримці; - з допомогою вчителя розпізнає в тексті вірша, не перечитуючи його, слова, за певними візуальними характеристиками (орієнтуючись на малюнок, першу букву в слові); *разом з учителем знаходить у тексті вірша потрібне слово;

	<p>Конструювання вірша шляхом накладання віршованих рядків Вибір вказаного вчителем віршованого рядка. Конструювання вірша з віршованих рядків за зразком. Конструювання вірша з віршованих рядків на слух.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - повторює за вчителем віршовані рядки, рухи, які підкріплюють зміст вірша, *сприймає мовлення вчителя, спостерігає за рухами; - бере участь в колективному розучуванні вірша; - конструює вірш шляхом накладання віршованих рядків; - *конструює вірш шляхом накладання віршованих рядків з допомогою; - впізнає віршований рядок вірша, орієнтуючись на ключові слова; *впізнає з допомогою вчителя; - конструює вірш з частин з голосу вчителя; - читає вірш напам'ять з опорою на малюнковий план; - *повторює вірш за вчителем з опорою на малюнковий план. - *робить спроби розучувати вірш; - зосереджує увагу на зображеннях, словникових картках, підписах; - *зосереджує увагу на зображеннях з підтримкою внутрішнього мовлення; - називає слова, словосполучення (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 5 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів, словосполучень з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним);
<p>2 год</p>	<p>Засвоєння слів та словосполучень з теми. Словник: <i>літо, літні місяці, червень, липень, серпень, спека, грози, ягоди (вишня, полуниця, малина), фрукти (абрикоси, яблука), канікули</i> Рекомендований порядок для співвіднесення: картинка до картинки;слово до слова (співвіднесення, вибір, називання); слово до картинки (здатність читати глобально (впізнавати) та розуміти). ТАН-вправи за вибором вчителя.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розрізняє деталі на фотографіях, коментує зображене;
<p>2 год</p>	<p>Складання ТАН-історії про літній відпочинок, дитячі ігри та розваги з використанням фотографій дітей. Виділення словникових слів зі змісту тексту. Засвоєння слів, пошук їх в тексті ТАН-історії.</p>	

	Вивчення ТАН-історії. Повторення за вчителем слів, речень, словосполучень.	
1 год	Аудіювання. Слухання невеликого оповідання про літо (у змісті оповідання засвоєні словникові слова). Відповіді на запитання вчителя. Виділення словникових слів.	<ul style="list-style-type: none"> - *впізнає відмінності між фотографіями, невербально реагує на зображене; - читає глобально ключові слова, речення з двох-трьох слів; - знаходить ключове слово в реченні; - *впізнає і показує вказане вчителем слово, намагається повторити за вчителем; - розповідає про свій відпочинок з опорою на фотографії та підписи до них; - * з допомогою вчителя намагається розповісти про свій літній відпочинок; - уважно слухає та розуміє зміст невеликого оповідання, відповідає одним словом на запитання за змістом прослуханого; *повторює відповідь; - *разом із вчителем уважно розглядає ілюстрації до оповідання, співвідносить їх зі змістом; - співвідносить значення слова, що означає назву предмета, з відповідним предметом (особою, явищем тощо); - *з допомогою вчителя співвідносить предмети з відповідними словами-назвами; - розпізнає та називає знайомі предмети на малюнках; *з допомогою вчителя; - за допомогою вчителя відповідає на запитання „що це?“, „хто це?“, „що робить?“ щодо змісту предметних і сюжетних малюнків; * повторює відповідь за вчителем; - відповідає на запитання: «який?», «яка?», «яке?»; - * повторює за вчителем слова-ознаки предмета; - впізнає предмет за його описом; *з допомогою вчителя; - використовує засвоєні слова з теми у власному мовленні; - *вибирає вказане вчителем слово з двох запропонованих.
1 год	Повторення словникових слів з теми. ТАН-вправи за вибором вчителя.	
2 год	Розглядання та називання предметних малюнків. Називання ознак предметів за запитаннями вчителя з опорою на зображення. Узгодження прикметника з іменником (без вживання термінології).	
1 год	Узагальнення та систематизація знань з теми	
3 год	Повторення і закріплення вивченого за рік.	
6 год	Резерв	

Очікувані досягнення розвитку учнів на кінець року:

- слухати, сприймати і розуміти звернене мовлення (питання, завдання, інструкції тощо);
- слухати і розуміти зміст простих і коротких текстів, пісень, віршів, лічилок тощо;
- слухати відповіді однокласників;
- чекати своєї черги;
- відповідати на поставлені запитання у межах знайомого мовленнєвого матеріалу;
- уміти правильно вимовляти звуки (залежно від стану мовленнєвого розвитку);
- повторювати за вчителем вправи з пальчикової гімнастики;
- розуміти завдання, працювати за інструкцією, ефективно використовувати допомогу;
- коментувати власні дії, відповідаючи на запитання вчителя;
- концентрувати увагу на об'єкті, фотографії деякий час;
- використовувати словникові слова в усному мовленні;
- розуміти швидкомовки, вірші, підкріплюючи рухами з опорою на наочність;
- читати напам'ять 1-2 вивчені швидкомовки; 1-2 вивчені вірші (залежно від можливостей учня);
- граматично правильно будувати речення з трьох слів;
- використовувати словникові слова під час складання ТАН-історії;
- розуміти ТАН-історію;
- розповідати частину ТАН-історії з допомогою;
- називати числовий ряд 1-10;
- називати частини доби за запитаннями;
- називати пори року;
- звертатися при потребі по імені та по батькові до вчителя;
- підтримувати зоровий контакт під час спілкування;
- звертатися до однокласників по імені;
- висловлювати прохання, побажання.

***Орієнтовні вимоги до стану сформованості життєвої компетентності учнів на кінець року:**

- намагатися концентрувати увагу деякий час на об'єкті, що сприймається;
- намагатися слухати, сприймати і розуміти звернене мовлення (питання, завдання, інструкції тощо);
- намагатися слухати і розуміти зміст простих, коротких текстів, пісень, віршів, лічилок тощо;
- намагатися слухати відповіді однокласників;

- чекати своєї черги з підтримкою внутрішнього мовлення;
- намагатися відповідати на поставлені запитання у межах знайомого мовленнєвого матеріалу;
- намагатися правильно вимовляти звуки (залежно від стану мовленнєвого розвитку);
- повторювати за вчителем вправи з пальчикової гімнастики;
- брати участь в колективному розучуванні швидкомовок, віршів тощо;
- розуміти завдання, працювати за покроковою інструкцією у супроводі дорослого;
- читати напам'ять 1-2 вивчені швидкомовки; 1-2 вивчені вірші (залежно від можливостей учня) з допомогою;
- розуміти, що малюнки (фотографії) і текст розповідають ТАН-історію;
- виявляти розуміння ТАН-історії, бути включеним в процес під час складання;
- відтворювати слова, з якими пов'язана ТАН-історія;
- називати числовий ряд 1-10 з опорою на наочність;
- називати частини доби за запитаннями та піктограмами з допомогою;
- називати пори року за піктограмами з допомогою;
- звертатися по імені та по батькові до вчителя після нагадування;
- намагатися підтримувати зоровий контакт під час спілкування з допомогою;
- намагатися звертатися до однокласників по імені;
- намагатися висловлювати прохання, побажання з допомогою.

2 етап навчання
(140 год на рік, 4 год на тиждень)

К-сть год.	Зміст корекційно-розвиткових занять	Орієнтовні досягнення розвитку
I семестр (64 год)		
<p>5-10 хв. на початку кожного заняття</p>	<p style="text-align: center;">Розвиток артикуляції. Створення умов для набуття позитивного досвіду. (протягом року)</p> <p>Сила голосу, темп мовлення, ритм.</p> <p>Серії вправ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - алфавіт; - числовий ряд від 1 до 20; - частини доби: ранок, день, вечір, ніч; - назви днів тижня; - пори року; - місяці року. <p>Читання, «проспівування» з опорою на графічне зображення цифр, букв, піктограм днів тижня, пір року (з підписами).</p> <p>Розвиток слухового сприймання, фонематичного слуху. Ігрові вправи на звуконаслідування. Розрізнення та повторення звуків. Повторення за вчителем чистомовок. Вивчення невеликих віршиків, що супроводжують виконання вправ для пальчикової гімнастики.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у процесі «проспівування» повторює за вчителем жести, рухи, наслідує міміку; - наслідуючи вчителя, промовляє/ «проспівує» алфавіт, числовий ряд; назви днів тижня, пір року з різною силою голосу (голосно-тихо-пошепки-з нормальною силою голосу), в різному темпі (швидко-повільно- у нормальному темпі); - *повторює за вчителем, намагається наслідувати; - проспівує увесь алфавіт; *проспівує частину алфавіту з допомогою; - проспівує числовий ряд; *проспівує числовий ряд з допомогою; - на прохання вчителя називає всі пори року, проспівує з опорою на піктограми; *впізнає і вибирає вказану вчителем пору року (піктограму) із запропонованих двох; - на прохання вчителя називає, проспівує всі дні тижня з опорою на піктограми; - *впізнає і вибирає вказаний вчителем день тижня (піктограму) із запропонованих двох; - сприймає на слух і розрізняє звуки мовлення, впізнає їх, повторює з допомогою вчителя звукосполучення, прості за структурою слова і фрази; - *уважно слухає та повторює за вчителем окремі звуки.
16	Формування уявлення про себе, про родину.	Учень:

<p>год</p> <p>2 год</p>	<p>Сім'я. Родина. Спогади про літні канікули. Як провели час з сім'єю, родиною влітку? Перегляд фотографій (<i>зроблених під час літніх канікул</i>) з коментуванням, відповіді на запитання щодо зображеного на фотографіях. Доповнення особистих фотоальбомів учнів новими фотографіями, складання підписів до фотографій зі слів учнів. Виділення ключових слів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на фотографії, проявляє інтерес до зображеного (позитивно); - коментує зображене одним словом, фразою; - * зосереджує увагу на фотографії при підтримці дорослого; - * невербально відповідає на запитання: так, ні; - вміє чекати своєї черги; - * вміє чекати своєї черги з підтримкою; - вміє слухати однокласників, проявляє інтерес до їхніх фотографій; - * намагається слухати однокласників;
<p>2 год</p>	<p>Формування словника. Словник: <i>мама, тато, син, донька, брат, сестра, дідусь, бабуся, тітка, дядько, родичі, родина, прізвище, місто, адреса, село, вулиця.</i> Прізвище, ім'я, по батькові батьків, дідусів, бабусь (<i>співвіднесення, вибір, називання</i>). Співвіднесення власних назв із загальними.</p> <p>ТАН-вправа «Чарівний кубик». Виготовляємо квадратні словакартки та наклеюємо їх на стінки кубика. Діти по черзі кидають кубик. Те слово, що опиняється вгорі, потрібно прочитати глобально (впізнати) і знайти відповідне у себе на аркуші паперу, обвести його чи викреслити.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - * впізнає 10 слів; - * співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; - * намагається чекати своєї черги; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - * за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - називає членів своєї сім'ї; - * наслідуючи вчителя, називає членів сім'ї, найближчих родичів; - знає прізвище, імена та по батькові батьків, найближчих родичів; * з допомогою називає; - добирає/розміщує фото до відповідних підписів на родинному дереві: тато, мама...;
<p>2 год</p>	<p>Створення родинного дерева.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - * під керівництвом вчителя розміщує фотографії на родинному дереві; <p>Учень:</p>

<p>6 год</p>	<p>Практичне вживання займенників <i>я, ти, ми, він, вона, вони</i> з опорою на малюнкові зображення, піктограми. Ідентифікація себе. Вибір відповідної групи слів (<i>я – хлопчик, школяр, учень; я – дівчинка, школярка, учениця</i>). Відмінкові форми особового займенника Я (<i>практично, без вживання термінів</i>). Доповнення речень у розповіді про себе. <i>Я</i> <i>Мене звать ...</i> <i>Моє прізвище ...</i> <i>Мені ... років.</i> <i>Я живу у місті...</i> <i>Моя адреса...</i> <i>Я навчаюся у ...</i> Доповнення речень власними назвами у розповіді про своїх рідних. Класифікація слів-назв членів родини за родами без вживання терміну з використанням займенників <i>він, вона</i>. Складання невеликої розповіді про особисті інтереси шляхом вибору поданих словосполучень. Доповнення речень словами-назвами дій за малюнком. (<i>Дієслова подаються у формі теперішнього часу, III особи однини</i>). Практичне розрізнення дієслів, вжитих у формі однини та множини шляхом поєднання з відповідними займенниками <i>я, ми</i>. <i>Наприклад: я пишу, ми пишемо....</i> Доповнення речень дієсловами відповідно до виконуваної дії, що визначається поданим іменником. Наприклад: Я ... книжку; я ... у зошиті. *Конструювання речень з поданих слів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вживає займенник «я» у розповіді про себе; *повторює; - ідентифікує себе за належністю до статі та соціального статусу; *з допомогою; - розповідає про себе; *намагається розповідати з допомогою; - розуміє, що «мені, мене» – це різні відмінкові форми особового займенника я; <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає ПІБ батьків, дідусів, бабусь; *повторює; - розрізняє слова-назви, орієнтуючись на займенник; *класифікує з допомогою; - розповідає про особисті інтереси з опорою на малюнки, словосполучення; *з допомогою, вибирає малюнок; - орієнтується в способах виконання завдань, розуміє інструкції; *виконує з покроковою інструкцією; - розуміє значення дієслів з опорою на малюнки; *підкріплюється рухами; - узгоджує дієслова із займенниками; з допомогою; - розуміє зміст зображеного на малюнку; * після обговорення; - визначає дії людей, зображених на малюнку, добирає відповідні дієслова; *з допомогою; - доповнює речення відповідними дієсловами; - *конструює речення після прочитування вчителем, з допомогою. <p>Учень:</p>
<p>3 год</p>	<p>Культура поведінки. Повторення слів ввічливості (уміння</p>	<p>Учень:</p>

<p>1 год</p>	<p>привітатися, запитати, відповісти, попросити, подякувати, вибачитись, попроситися, привітати з днем народження). Практичне засвоєння таких слів у мовленні (в природних і створюваних мовленнєвих ситуаціях).</p> <p>Ввічливі слова: <i>привіт, добрий день, добрий ранок, добрий вечір, дякую, будь ласка, на добраніч, до побачення, вибач, вітаю з Днем народження.</i></p> <p>Перегляд фотографій (<i>сюжетні, відповідно до ситуації</i>) з обговоренням: <i>хто зображений? що робить?, що роблять?, що відбувається? Тощо.</i></p> <p>Співвіднесення слів ввічливості з відповідними фотографіями.</p> <p>Створення стенду ввічливих слів.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p> <p>Застосування засвоєних слів у власному мовленні.</p> <p>Розповідь про свою родину з використанням фотоальбому.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє розуміння значення слів ввічливості в процесі відповідного співвіднесення з частиною доби (вітання), ситуацією (прохання, вибачення, прощання); - *з допомогою вчителя співвідносить слова ввічливості з відповідною піктограмою; - застосовує ввічливі слова відповідно до ситуації: вітається, прощається, вибачається, у поєднанні із зоровим контактом, *після нагадування, повторює за вчителем ввічливі слова у відповідній ситуації; - *невербально вітається (<i>рукостискання, візуальний контакт, міміка, умовні жести</i>), прощається (<i>умовні жести, візуальний контакт, міміка</i>); - розуміє ситуацію, зображену на малюнку, добирає відповідні ввічливі слова; *після обговорення. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - між фотографіями, невербально реагує на зображене; - читає глобально ключові слова, речення з двох-трьох слів; - знаходить ключове слово в реченні; *впізнає і показує вказане вчителем слово, намагається повторити за вчителем; - розповідає про свою сім'ю з опорою на фотографії та підписи до них; * з допомогою вчителя намагається назвати членів сім'ї, найближчих родичів.
<p>20 год</p> <p>2 год</p> <p>2 год</p>	<p>Формування уявлення про пори року, про осінь, ознаки осені, осінні місяці, збір урожаю.</p> <p>Формування уявлення про різні пори року. Ознайомленнями з книжечками <i>«Літо», «Осінь», «Зима», «Весна».</i></p> <p>Читання речень під малюнками.</p> <p>Конструювання речень за зразком.</p> <p>Конструювання відповідей на запитання з розрізаних слів.</p> <p>Класифікація одягу, взуття відносно пори року.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняє пори року за малюнками; - називає ознаки кожної пори року за запитаннями; * з допомогою; - порівнює пори року за запитаннями; - виявляє сталий інтерес до зображеного, читає підписи; *повторює підписи; - дає відповіді на запитання про зображене на малюнку; *повторює відповідь; - конструює речення з розрізаних слів; *з допомогою; - розуміє зміст запитання, дає відповідь одним словом;

	<p>Формування словника. Словник: <i>осінь, пора року, вересень, жовтень, листопад, похолодання, дощ, туман, заморозки, відліт птахів, листя, листопад, в'януть трави, в'януть квіти, з'являється насіння, теплі краї, вирій, з'являються плоди.</i> Робота з книжкою «Осінь». Читання речень, запитань. Конструювання речень про осінь, її ознаки.</p>	<p>*повторює; - класифікує одяг відносно пори року; *з допомогою; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; *впізнає 10 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; *з підтримкою внутрішнього мовлення; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним).</p> <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструє вміння спостерігати за об'єктами живої та неживої природи на екскурсії; - вербально реагує на побачене, відповідає на запитання; - *з допомогою та за вказівкою вчителя спостерігає за об'єктами навколишньої дійсності; - *відповідає на запитання, повторюючи за вчителем; - адекватно реагує на інструкції вчителя під час екскурсії та слідує їх виконанню; - *намагається з допомогою вчителя дотримуватися виконання інструкцій під час екскурсії; - з допомогою вчителя висловлює враження від побаченого (почутого) (<i>сподобалася – не сподобалася</i>). <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бере активну участь в колективному складанні підписів до фотографій; - відповідає на запитання вчителя; - *реагує невербально на зображення;
<p>1 год</p>	<p>Екскурсія в шкільний сквер з метою спостереження за змінами у живій та неживій природі. Фотографування учнів на природі в процесі діяльності (спостереження, збирання осіннього листя тощо).</p>	
<p>2 год</p>	<p>Перегляд фотографій. Обговорення зображеного за запитаннями вчителя. Складання речень-підписів до фотографій. Орієнтовні речення: <i>Артур збирає осіннє листя.</i></p>	

	<p><i>Ми підкидаємо осіннє листя. Надворі іде дощ. У Влади та Іллі є парасоля. Ми назбирали багато листочків. Читання речень. *Співвіднесення однакових речень. Конструювання речень з розрізаних слів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) способом накладання; 2) за зразком; 3) з голосу вчителя. <p>2 год Вивчення вірша «Осінь» І.Блажкевич: <i>Осінь, осінь... Лист жовтіє, З неба часом дощик сіє. Червонясте, золотисте Опадає з кленів листя.</i> Пояснення значень слів з опорою на зображення, з використанням рухів, жестів. Формування уявлень про переносне значення слів (<i>практично, без вживання поняття</i>) на основі сприймання предметних зображень (<i>сіє (насіння) і сіє (іде дощ)</i>), безпосереднє відтворення дій (<i>сіє, опадає</i>). Конструювання вірша шляхом накладання віршованих рядків.. Вибір вказаного вчителем віршованого рядка. Співвіднесення речення до малюнка з підписом. Добір підписів-речень до малюнка. Конструювання вірша з віршованих рядків за зразком. Конструювання вірша з віршованих рядків на слух. Складання малюнкowego плану.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє здатність відтворити вербально зображене на фотографії; - *виявляє розуміння зображеного на фото, знає, про що йде мова, включений в процес; - може описати зображене на фото; - *повторює речення за вчителем. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає та розуміє зміст вірша, відповідає одним словом на запитання за змістом прослуханого; - *повторює відповідь; - демонструє розуміння змісту шляхом добору предметних, сюжетних ілюстрацій; - *разом із учителем уважно розглядає ілюстрації до вірша, співвідносить їх з його змістом; - повторює за вчителем віршовані рядки, рухи, які підкріплюють зміст вірша; - *сприймає мовлення вчителя, спостерігає за рухами; - бере участь в колективному розучуванні вірша; - *робить спроби розучувати вірш; - конструює вірш шляхом накладання віршованих рядків; - *конструює вірш шляхом накладання віршованих рядків з допомогою; - впізнає віршований рядок вірша, орієнтуючись на ключові слова; *впізнає з допомогою вчителя; - конструює вірш з частин з голосу вчителя; - читає вірш напам'ять з опорою на малюнковий план; - *повторює вірш за вчителем з опорою на малюнковий план.
<p>4 год</p>	<p>Формування уявлень про працю людей восени. Словник: <i>урожай овочів, збір урожаю, урожай фруктів, город, поле, сад, яблуна, назви овочів, фруктів (поширених у вашій місцевості).</i> ТАН-вправи на вибір вчителя.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - співвідносить слова: називає, *впізнає; - демонструє розуміння значення слів шляхом співвіднесення зображення до слова; - називає слова (читає глобально); *впізнає 10 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за

	<p>Робота з реченнями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ознайомлення з реченнями (підписи під малюнками); - Знаходження (впізнання) вивчених слів у реченнях; - Співвіднесення речень способом накладання; - Добір речень до малюнків. <p>Пропоновані речення: Діти підмітають алею. Діти згрібають листя у парку. Дідусь навантажує листя на причіп. Хлопчик саджає дерево. Люди збирають урожай.</p> <p>2 год Експедиція в парк з метою спостереження за змінами у живій та неживій природі. Фотографування учнів на природі в процесі діяльності (<i>спостереження, підгодовування голубів, білочок</i>).</p>	<p>вказівкою вчителя, демонструє розуміння;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміє чекати своєї черги; *з підтримкою; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним). - знаходить в реченнях словникові слова та називає їх; *знаходить шляхом співвіднесення; - демонструє розуміння речення шляхом його співвіднесення з відповідним малюнком; - *співвідносить однакові речення; - демонструє вміння спостерігати за об'єктами живої та неживої природи на екскурсії; - вербально реагує на побачене, відповідає на запитання; - *з допомогою та за вказівкою вчителя спостерігає за об'єктами навколишньої дійсності; - *відповідає на запитання, повторюючи за вчителем; - адекватно реагує на інструкції вчителя під час екскурсії та слідує їх виконанню; - *намагається з допомогою вчителя дотримуватися виконання інструкцій під час екскурсії; - з допомогою вчителя висловлює враження від побаченого (почутого) (<i>сподобалася – не сподобалася</i>).
	<p>4 год Обговорення побаченого на екскурсії за фотографіями. Складання та вивчення ТАН-історії. Знаходження словникових слів в тексті речень, ТАН-історії.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - називає знайомі та вивчені об'єкти; *повторює за вчителем; - бере активну участь в обговоренні, складає підписи до фотографій; *повторює; - розповідає ТАН-історію з опорою на наочність;
	<p>1 год Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - * повторює за вчителем слова, прості речення, що відображають суть ТАН-історії; - слухає ТАН-історію, може повторити, що розповів однокласник; * намагається слухати з допомогою вчителя.

20 год	Формування уявлення про рослини.	Учень:
4 год	Формування словника. Орієнтовний словник: дерева (дуб, каштан, ялина, береза, сосна, горобина, клен, тополя), фруктові дерева (груша, слива, яблуна, персик); кущі (бузок, жасмин, калина, малина, шипшина); трав'янисті рослини (льон, м'ята, картопля, хризантема, будяк, кульбабка). Засвоєння слів шляхом співвіднесення картинка до картинки, слово до слова, слово до картинки. ТАН-вправи за вибором вчителя. Розвиток пам'яті. Вивчення швидкомовки «Калинка». <i>Каже Калинка:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Калинка – не малинка!</i> - <i>Так, так, Калинко,</i> - <i>Гірка калинка.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на зображеннях рослин; - *зосереджує увагу на зображеннях з підтримкою внутрішнього мовлення; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; *впізнає 10 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; *з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає та розуміє зміст швидкомовки, вірша відповідає одним словом на запитання <i>про кого, про що розповідається?</i>; *повторює відповідь; - зосереджує увагу на графічному, малюнковому зображеннях швидкомовки, вірша; - *зосереджує увагу при підтримці; - з допомогою вчителя розпізнає в тексті швидкомовки, вірша, не перечитуючи його, слова, за певними візуальними характеристиками (орієнтуючись на малюнок, першу букву в слові); *разом з учителем знаходить у тексті швидкомовки, вірша потрібне слово; - бере участь в колективному розучуванні швидкомовки, вірша; - *робить спроби розучувати швидкомовку, вірш; - читає вірш напам'ять з опорою на малюнковий план, супроводжуючи рухами; - *повторює вірш за вчителем з опорою на малюнковий план.
3 год	Вивчення вірша «Ідуть дощі» М.Познанської з опорою на малюнкове та графічне зображення тексту, підкріплюючи мовою рухів: Пошук в тексті вказаних слів та їх співвіднесення (дощі, кущі, дерева, дуб, калинонька). <i>Йдуть, і йдуть, і йдуть дощі.</i> <i>Стали чорними кущі,</i> <i>І дерева чорні стали,</i> <i>Бо листочки всі опали.</i> <i>Тільки дуб стоїть у листі</i> <i>І калинонька в намисті.</i>	
3 год	Розвиток слухової уваги до мовлення.	Учень:

<p>8 год</p>	<p>Співвіднесення речень з відповідними предметними малюнками Орієнтовні речення: <i>Клен – це дерево. Клен росте у парку. Малина – це кущ. Малина росте в саду. Шипшина – це кущ. Шипшина росте у лісі. Хризантема – це квітка. Хризантема росте на клумбі.</i></p> <p>Розпізнавання слова в реченні за певними візуальними характеристиками: <i>малюнок, перша буква у слові, впізнавання словникових слів (читання глобально).</i></p> <p>Класифікація засвоєних назв рослин за видовими ознаками: <i>дерева, кущі, трав'янисті рослини.</i></p> <p>Розвиток уваги та спостережливості, формування здатності до узагальнення. Вправа «<i>Четвертий зайвий</i>» з використанням предметних малюнків рослин.</p> <p>Розпізнавання слів (<i>практично</i>), що означають один і кілька однакових предметів: <i>дерево – дерева, кущ – кущі тощо.</i></p> <p>Практичне вивчення дієслів та службових слів (без вживання термінів): <i>у, на, в, ростуть.</i></p> <p>Читання речень: <i>Дерева ростуть у лісі (парку). Квіти ростуть на клумбі. Кущі ростуть у саду (у парку, у лісі).</i></p> <p>Рекомендований порядок для засвоєння речень: слухання-сприймання речення; слухання-візуальне сприймання; співвіднесення однакових речень; вибір вказаного вчителем речення, впізнавання/глобальне читання речення; співвіднесення – речення до малюнка.</p> <p>Конструювання засвоєних речень з розрізаних слів: способом накладання, за зразком, на слух.</p> <p>Формування здатності до логічного мислення. Створення міркувань за зразком.</p> <p><i>Наприклад:</i> Твердження: <i>Дуб, береза, клен – це дерева.</i> Доведи це. <i>Усі дерева мають дерев'янистий стовбур.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє розуміння значення речення шляхом вибору відповідного малюнка; - *за завданням вчителя вибирає вказане речення з двох запропонованих (з підтримкою); - з допомогою вчителя розпізнає в реченні, не перчитуючи його, слова, за певними візуальними характеристиками (орієнтуючись на малюнок, першу букву в слові); *разом з учителем знаходить у тексті речення потрібне слово; - знаходить і називає один або багато предметів, узгоджує слова (один дуб – багато дубів), * повторює за вчителем; - класифікує рослини за видовими ознаками з опорою на графічне зображення слів: дерева, кущі, квіти; - *розрізняє дерева, кущі, квіти з опорою на зображення з допомогою вчителя; - демонструє здатність відтворити речення/підписи; - *повторює речення за вчителем; - читає речення; * з допомогою; - добирає речення до відповідного малюнка, ілюстрації; *з допомогою вчителя; - конструює речення з розрізаних слів за зразком; - *конструює речення з розрізаних слів способом накладання з допомогою вчителя. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - робить спроби висловлювати міркування, робити висновки з допомогою; *повторює за вчителем, однокласником; - класифікує рослини, добирає узагальнююче слово; *з допомогою.
---------------------	--	---

2 год	<p><i>У дуба, берези, клена є такий стовбур. Отже, дуб, береза, клен – це дерева.</i></p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	
8 год 4 год 3 год	<p>Формування уявлення про зиму, зимові місяці, зимові розваги дітей. Робота з книжкою «Зима». Засвоєння слів з теми. Формування уявлення про погоду в процесі співвіднесення слів з відповідними малюнковими зображеннями. Словник: <i>назви зимових місяців, погода: холод, сніг, снігопад, лід, ожеледь, мороз, заметіль, назви зимового одягу.</i></p> <p>ТАН-вправи за вибором вчителя.</p> <p>Ознайомлення з віршем «<i>Даруночки зими</i>» Т.Корольової. Слухання вірша, добір малюнків до строф, віршованих рядків. Пошук словникових слів у тексті вірша. Відповіді на запитання до змісту вірша.</p> <p>Складання ТАН-історії «Зимові розваги дітей». Орієнтовний словник: <i>зима, взимку, сніг, випав, діти, грають, сніжки, весело, ліпити, сніговики, кататися, ковзани, лижі, санки, прикрашати, ялинка, подарунки, прикраси.</i> Виділення словникових слів зі змісту тексту. Вивчення слів. Вивчення ТАН-історії. Повторення за вчителем.</p> <p>Відгадування загадок про зиму, сани, ковзани, лижі.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає слова; *впізнає 10 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; * з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає та розуміє зміст вірша відповідає одним словом на запитання <i>про кого, про що розповідається?</i>; *повторює відповідь; - вдало добирає малюнки до змісту строф, віршованих рядків; *з допомогою; - знаходить в тексті вірша, не перечитуючи його, словникові слова; *з допомогою; - бере активну участь в колективному складанні ТАН-історії; - відповідає на запитання вчителя; - *реагує емоційно на зображення; - *знає, що картинки/фото і текст зображають ТАН-історію (розповідь); - демонструє здатність відтворити слова, з якими пов'язана ТАН-історія; - *виявляє розуміння історії, знає, про що йде мова, включений в процес; - може розповісти частину ТАН-історії;

1 год	Повторення.	<ul style="list-style-type: none"> - *повторює речення за вчителем; - відгадує загадки з опорою на зображення; - *повторює відгадку, вибирає малюнкове зображення слова-відгадки; - допомогою вчителя знаходить в тексті загадки слова, що характеризують відгадку; - *повторює за вчителем слова зі змісту загадки.
II семестр (76 год)		
8 год	<p>Формування уявлення про зимові свята, зимові канікули.</p> <p>Перегляд фотографій (ілюстрацій), створення підписів, виділення ключових слів.</p> <p>Орієнтовний словник: <i>свято, Новий рік, Різдво, святковий стіл, подарунок, подарунки, ялинка, ялинкові прикраси, іграшки, гірлянда, гірлянди, зимові канікули, відпочинок, гості, назви страв тощо.</i></p> <p>Практичне розрізнення слів, що позначають один або кілька предметів. Узгодження слів.</p> <p>ТАН-вправа на вибір вчителя.</p> <p>Складання невеликих діалогів про зимові канікули за зразком, з допомогою вчителя.</p> <p>Складання ТАН-історії про святкування зимових свят.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на фотографіях; * з підтримкою внутрішнього мовлення; - знаходить і називає один або багато предметів, узгоджує слова (одна іграшка – багато іграшок), * повторює за вчителем; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 20 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - вміє чекати своєї черги; * з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні під час складання діалогів; *повторює; - бере активну участь в складанні ТАН-історії; - орієнтується у змісті ТАН-історії; - розповідає частину ТАН-історії з опорою; *з допомогою; - розповідає про зимові канікули з використанням особистих фото; *з допомогою.
18	Формування уявлення про різноманітність тваринного світу.	Учень:

<p>год</p> <p>8 год</p>	<p>Розвиток пам'яті, розширення словникового запасу. Засвоєння слів-назв тварин.</p> <p>Словник: <i>кріль, кінь, корова, коза, свиня, курка, качка, гуска, індик, телля, лоша, порося, курча, гусеня, каченя, свійські тварини, свійські птахи, дикі звірі, заєць, білка, їжак, ведмідь, лисиця, вовк, лось, зубр, куниця, олень, дикі птахи, горобець, синиця, ворона, шпак, лелека, журавель, соловей, комахи, жук, метелик, муха, оса, бджола, комар, плазуни, черепаха, ящірка, гадюка, вуж, плазуни, риби, короп, сом, акула, щука, окунь.</i></p> <p>ТАН-вправи за вибором вчителя. Вправи на співвіднесення.</p> <p>Класифікація тварин за приналежністю до певної групи: звірі, птахи, комахи, риби, плазуни.</p> <p>Розвиток уваги та спостережливості, формування здатності до узагальнення. Вправа «<i>Четвертий зайвий</i>» з використанням предметних малюнків тварин. Свійські та дикі тварини, їх малюки. Вправи на співвіднесення, узагальнення, вилучення зайвого, розвиток асоціативного мислення.</p> <p>Пальчикова гімнастика «<i>Птах летить</i>» (Ю.Турчина) <i>Вихідна позиція.</i> Руки розташувати перед собою (долонями до себе). Великі пальці сплести – це «голова» птаха. Решта пальців – це «крила». Помахати ними. В небі пташечка летіла, На галявину присіла. (<i>Помахати «крилами»</i>) Посиділа, відпочила, Й до гніздечка полетіла. (<i>Притиснути долоні до себе</i>)</p> <p>Формування здатності до активної участі в колективних іграх. Розучування української народної гри «Квочка». <i>Ходить квочка</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - знає назви тварин, добирає підписи до зображень; *впізнає 20 слів; - класифікує тварин за приналежністю до певної групи, * з допомогою вчителя; - відповідає на запитання «<i>хто це?</i>», «<i>що робить?</i>» щодо змісту предметних і сюжетних малюнків, * з допомогою; - співвідносить знайомі слова і муляжі тварин - знаходить предмети за словесним описом, вказівками вчителя, *разом з учителем; - вилучає зайвий предметний малюнок, предмет з групи за ознакою приналежності до певної групи, пояснює з допомогою вчителя; * разом з учителем; - знає малюнків дорослих тварин, називає; *з допомогою; - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи зображення, піктограми; - бере участь в колективному розучуванні вправи з пальчикової гімнастики; *намагається розучувати, повторює за вчителем слова, рухи; <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бере активну участь в колективному розучуванні народної гри; * з підтримкою внутрішнього мовлення; - повторює віршовані рядки, супроводжуючи відповідними рухами; *з допомогою;
---------------------------------------	---	--

	<p><i>Коло кілочка, Водить діток Дрібних квіток. Діти-квіти: «Квок».</i></p> <p>Відповіді на запитання педагога щодо змісту предметних та сюжетних малюнків. Добір малюнків до предметів, ініційованих дій.</p> <p>Проговорювання, розуміння лексичного значення слів та їх застосування.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя підбирає малюнки до названих предметів, ініційованих дій, *разом з учителем; - відповідає на запитання вчителя щодо змісту предметних та сюжетних малюнків, * повторює відповіді, демонструє розуміння запитання вибором відповідного малюнка; - складає речення з двох – трьох слів; - *повторює речення за вчителем; - будує словосполучення з поданими словами, *з допомогою вчителя; - знає та називає вивчених тварин, малюнків, місце їх проживання; *має уявлення про вивчених тварин, місце їх проживання.
8 год	<p>Формування уявлень про підгодовування птахів взимку. Словник: <i>відварена вівсяна крупа, гарбузове насіння, насіння дині, насіння кавуна, насіння соняшника, просо, пшоно, крихти сухого білого хліба, ягоди горобини, ягоди бузини, несолоне м'ясо, несолоне сало.</i></p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя. Вправи на розвиток асоціативного мислення, уваги, зорового сприймання. Бесіда за змістом сюжетних малюнків.</p> <p>Екскурсія в шкільний сквер. Підгодовування птахів взимку. Створення ТАН-історії «Підгодовування птахів взимку». Визначення ключових слів-назв птахів, назв корму для птахів. Конструювання словосполучень, простих речень з поданими словами. Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає назви корму; співвідносить слова із зображеннями; *з допомогою розрізняє; - відповідає на запитання «хто це?», «що робить?», «що роблять?» щодо змісту сюжетних малюнків, * з допомогою; - розповідає про необхідність підгодовування птахів взимку; *повторює; - адекватно реагує на інструкції вчителя під час екскурсії та слідує їх виконанню; - *намагається з допомогою вчителя дотримуватися виконання інструкцій під час екскурсії; - з допомогою вчителя висловлює враження від побаченого (почутого) (<i>сподобалася – не сподобалася</i>); - використовує словникові слова в процесі складання ТАН-історії; *впізнає в тексті речень; - граматично правильно будує речення з 2-3 слів; *повторює за вчителем; - розповідає за запитаннями про підгодовування птахів взимку.
8 год	Формування уявлення про кімнатні рослини.	Учень:

<p>Словник: <i>драцена, фікус, кактус, герань, різдвяник, фіалка, примула тощо (бажано вивчати назви кімнатних рослин, які є в класі, вдома в учнів).</i></p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя у визначеному порядку: співвіднесення, вибір, називання.</p> <p>Співвіднесення назв з реальними об'єктами. Розміщення відповідних підписів на горщиках з квітами.</p> <p>Ознайомлення зі словами, що вказують на ознаки кімнатних рослин, колір листя, квітів, розмір та форму листків, розмір стебла кімнатної рослини тощо.</p> <p><i>Наприклад: листки – круглі, темно-зелені, невеликі, гладенькі, загострені...</i></p> <p>Опис кімнатної рослини за поданим планом: <i>назва рослини, розмір, форма, колір листків, колір квітів, розмір кімнатної рослини.</i></p> <p>Вправа на порівняння кімнатних рослин в процесі їх безпосереднього сприймання.</p> <p>Складання речень з протиставним сполучником <i>а</i>.</p> <p>Розучування швидкомовки з опорою на графічне та малюнкове зображення.</p> <p><i>Флокси, флокси на фланелі – Фартушок зацвів у Нелі.</i></p> <p>Доповнення речень. Формування здатності робити свій вибір та пояснювати його за наслідкуванням, за зразком.</p> <p><i>Наприклад: Мені подобається кімнатна рослина ... Тому що у неї (вона)...</i></p> <p>Опис ілюстрацій «Діти доглядають за кімнатними рослинами».</p> <p>Відповіді на запитання за змістом картини.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - знає назви кімнатних рослин, добирає підписи до зображень; - *впізнає 20 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - вміє чекати своєї черги; * з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні під час складання діалогів; *повторює; - називає знайомі та вивчені об'єкти; *повторює за вчителем; - добирає відповідні слова-ознаки для опису кімнатної рослини; *з допомогою; - порівнює кімнатні рослини за зовнішніми ознаками; *з допомогою; - доповнює речення словом, яке протилежне за значенням до даного; * читає повне речення; - уважно слухає та розуміє зміст швидкомовки відповідає одним словом на запитання <i>про кого, про що розповідається?</i>; *повторює відповідь; - зосереджує увагу на графічному, малюнковому зображеннях швидкомовки;*з підтримкою внутрішнього мовлення; - з допомогою вчителя розпізнає в тексті швидкомовки, не перечитуючи його, слова, за певними візуальними характеристиками; *разом з учителем; - бере участь в колективному розучуванні швидкомовки; - *робить спроби розучувати швидкомовку; - робить спроби висловлювати свої вподобання щодо кімнатної рослини, пояснювати свій вибір; *вибирає малюнок/об'єкт; - відповідає на запитання вчителя щодо змісту предметних та сюжетних малюнків, * повторює відповіді, демонструє розуміння запитання вибором відповідного малюнка.
<p>12</p>	<p>Формування уявлення про весну, ознаки весни, працю людей Учень:</p>

<p>год 4 год</p>	<p>весною, весняні квіти. Введення в тему. Робота з книжкою «Весна». Читання та конструювання речень за зразком, конструювання відповіді з розрізаних слів на поставлене запитання. Засвоєння слів та словосполучень з теми. Словник: <i>весна, березень, квітень, травень, бурульки, потепління, танення снігу, приліт птахів, цвітіння фруктових дерев, перші квіти, проліски, підсніжники, розпукування бруньок, біжать струмочки, весняні квіти, тюльпан, нарцис, конвалія, барвінок, бузок тощо.</i></p> <p>ТАН-вправи за вибором вчителя. Розвиток вміння встановлювати послідовність на прикладі змін в житті рослин. Орієнтовні завдання на викладання послідовного ряду. 1) <i>Формування листя з бруньок.</i> 2) <i>Формування плодів фруктових дерев.</i></p> <p>Вправи на вилучення зайвого. Слова подаються у вигляді підписів до малюнків. Орієнтовні групи слів: 1) <i>Листопад, снігопад, цвітіння, горобина.</i> 2) <i>Велосипед, ковзани, лижі, санки.</i> 3) <i>Приліт птахів, цвітіння, розпукування бруньок, листопад.</i></p> <p>Відгадування загадок про весну з опорою на зображення.</p> <p>Розвиток комбінованої пам'яті, мислення, вміння розуміти вірш колективно, чути один одного.</p> <p>Розучування вірша «<i>Пролісок</i>» (К.Перелісна) <i>Я – пролісок синенький,</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на зображеннях, словникових картках, підписах; *з підтримкою внутрішнього мовлення; - кон - називає слова, словосполучення (читає глобально), добирає підписи до зображень; *впізнає 20 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; *з підтримкою; - використовує слова в усному мовленні; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів, словосполучень з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - викладає послідовний ряд з малюнків; *з допомогою; - демонструє вміння вилучати зайвий предмет за певною ознакою з опорою на зображення; *з допомогою; намагається пояснити свій вибір за запитаннями; - уважно слухає та розуміє зміст вірша, відповідає одним словом на запитання за змістом прослуханого; - *повторює відповідь; - відгадує загадки з опорою на зображення; - *повторює відгадку, вибирає малюнкове зображення слова-відгадки; - допомогою вчителя знаходить в тексті загадки слова, що характеризують відгадку; - *повторює за вчителем слова зі змісту загадки; - відповідає на запитання щодо змісту вірша; - демонструє розуміння змісту вірша шляхом добору предметних, сюжетних ілюстрацій; - *разом із учителем уважно розглядає ілюстрації до вірша, співвідносить їх з його змістом;
<p>2 год</p>		

1 год	<p><i>І перший навесні Сказати вам раденький: «Кінець! Кінець зими!» З-під снігу мій листочок До сонця простягну І ніжний мій дзвіночок Вітатиме весну.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на графічному зображенні вірша; - *зосереджує увагу при підтримці; - знаходить в тексті вірша, не перчитуючи його, слова *разом з учителем; - повторює за вчителем віршовані рядки, рухи, які підкріплюють зміст вірша, *сприймає мовлення вчителя, спостерігає за рухами; - бере участь в колективному розучуванні вірша.
4 год	<p>Експедиція в шкільний сквер з метою спостереження за змінами у живій та неживій природі. Фотографування учнів на природі в процесі діяльності (<i>спостереження за розпукуванням бруньок, появою трави, цвітіння дерев, кущів, квітів тощо</i>).</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструє вміння спостерігати за об'єктами живої та неживої природи на екскурсії; - *з допомогою та за вказівкою вчителя спостерігає за об'єктами навколишньої дійсності; - вербально реагує на побачене, відповідає на запитання; - *відповідає на запитання, повторюючи за вчителем; - адекватно реагує на інструкції вчителя під час екскурсії та слідує їх виконанню; - *намагається з допомогою вчителя дотримуватися виконання інструкцій під час екскурсії; - з допомогою вчителя висловлює враження від побаченого (почутого) (<i>сподобалася – не сподобалася</i>); - *мімікою, жестами демонструє враження від екскурсії; - використовує словникові слова в процесі складання ТАН-історії; *впізнає в тексті речень; - граматично правильно будує речення з 2-3 слів; *повторює за вчителем; - може розповісти частину ТАН-історії; *повторює речення за вчителем.
1 год	<p>Складання ТАН-історії «Найпрекрасніша пора року - весна» з використанням фотографій з екскурсії. Виділення словникових слів зі змісту тексту. Засвоєння слів, пошук їх в тексті ТАН-історії. Вивчення ТАН-історії. Повторення за вчителем слів, речень, словосполучень.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми. Формування здатності до використання засвоєних слів в усному мовленні.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за запитаннями вчителя називає ознаки весни; * вибирає малюнкове зображення ознак весни; - намагається відтворити ТАН-історію про весну; - *повторює за вчителем окремі слова (речення) з ТАН-

		<p>історії;</p> <ul style="list-style-type: none"> - намагається декламувати вірші з опорою на графічне та малюнкове зображення, супроводжуючи рухами; - *намагається повторювати за вчителем вірші.
16 год	<p>Україна – наша Батьківщина. Символи України: герб, прапор, гімн. Київ – столиця України. Річка Дніпро. Домашня адреса та адреса школи. Місто/село, де ми живемо.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє сталий інтерес до відеороликів, слухання пісень; - бере участь в обговоренні сприйнятого відео-, аудіоматеріалу; - *сприймає відео-, аудіоматеріал при підтримці; - зосереджує увагу на зображеннях, словникових картках, підписах; - *зосереджує увагу на зображеннях з підтримкою внутрішнього мовлення; - називає слова, словосполучення (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 20 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння; - вміє чекати своєї черги; *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - співвідносить зміст знайомих слів, словосполучень з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - знає адресу школи, вибирає потрібну картку; *повторює за вчителем; - знає адреси своїх однокласників з опорою на словникові картки; *з допомогою співвідносить; - знає назву країни, міста, столиці, головну вулицю міста, називає за запитаннями вчителя; *повторює за вчителем; - адекватно реагує на інструкції вчителя під час екскурсії та слідує їх виконанню; - *намагається з допомогою вчителя дотримуватися виконання інструкцій під час екскурсії; - висловлює враження від побаченого на екскурсії;
4 год	<p>Перегляд відеороликів про Київ, про Україну, слухання пісень про Україну з наступним обговоренням. Розвиток пам'яті, збагачення словникового запасу. Словник: Україна, Київ, столиця, домашня адреса, адреса школи, вулиця, бульвар, проспект, будинок, квартира, українець, українка, українці, гімн, прапор, герб, калина, верба, вишиванка, річка Дніпро тощо. ТАН-вправи на вибір вчителя.</p>	
3 год	<p>Розвиток пам'яті, асоціативного мислення. Вправи на вивчення домашніх адрес однокласників, адреси школи. Вивчення вірша «Рідне» (Я.Скидан). Україна – рідний край, Рідне поле, зелен гай, Рідне місто й рідна хата, Рідне небо й рідна мати.</p>	
3 год	<p>Екскурсія головною вулицею міста.</p>	
4 год	<p>Обговорення побаченого на екскурсії за фотографіями. Складання та вивчення ТАН-історії.</p>	

2 год	Узагальнення та систематизація знань з теми.	<ul style="list-style-type: none"> - використовує словникові слова в процесі складання ТАН-історії; *впізнає в тексті речень; - граматично правильно будує речення з 2-3 слів; *повторює за вчителем; - може розповісти частину ТАН-історії; *повторює речення за вчителем.
8 год 1 год 1 год 3 год	<p>Формування уявлення про літо, розваги дітей влітку, про літній відпочинок.</p> <p>Робота з книжкою «Літо». Читання та конструювання речень за зразком, конструювання відповіді з розрізаних слів на поставлене запитання. Порівняння зображення літа із зображенням різних пір року.</p> <p>Розучування вірша «<i>А я у гай ходила</i>» (П.Тичина) з опорою на графічне та малюнкове зображення, супроводжуючи відповідними рухами. Робота над змістом: <i>Словникова робота.</i> Пояснення значення слів з опорою на зображення та відповідні рухи: <i>люлі, дрімав, ізлякала.</i></p> <p>Розпізнавання слів в тексті вірша за певними візуальними характеристиками: малюнок, піктограма, перша буква у слові, впізнавання словникових слів (читання глобально).</p> <p>Засвоєння слів та словосполучень з теми. <i>Словник: літо, літні місяці, червень, липень, серпень, спека, гроза, засуха, зливи, жнива, жито, пшениця, ячмінь, овес, соняшники, цукрові буряки, полуниця, суниця, малина, вишня, веселка, відпочинок, збирання малини, суниці, полуниці, поливання рослин, ТАН-вправи за вибором вчителя.</i> Ознайомлення зі словами, що вказують на ознаки фруктів, ягід за</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє сталий інтерес до зображеного, читає підписи; *повторює підписи; - дає відповіді на запитання про зображене на малюнку; *повторює відповідь; - конструює речення з розрізаних слів; *з допомогою; - розуміє зміст запитання, дає відповідь одним словом; *повторює; - уважно слухає та розуміє зміст вірша, відповідає одним словом на запитання за змістом прослуханого; *повторює відповідь; - демонструє розуміння змісту шляхом добору предметних, сюжетних ілюстрацій; *разом із учителем уважно розглядає ілюстрації до вірша, співвідносить їх з його змістом; - з допомогою вчителя розпізнає в тексті вірша словникові слова; *разом з учителем знаходить у тексті вірша потрібне слово; - повторює за вчителем віршовані рядки, рухи, які підкріплюють зміст вірша, *сприймає мовлення вчителя, спостерігає за рухами; - бере участь в колективному розучуванні вірша; - читає вірш напам'ять з опорою на малюнковий план; - *повторює вірш за вчителем з опорою на малюнковий план. - знає словникові слова, використовує в усному мовленні; *впізнає 20 слів; - *співвідносить однакові зображення, слова, вибирає за вказівкою вчителя, демонструє розуміння;

<p>2 год</p>	<p>кольором, смаком, формою... Доповнення речень. Формування здатності робити свій вибір та пояснювати його за наслідуванням, за зразком. <i>Наприклад:</i> <i>Я люблю їсти ...</i> <i>Тому що ...</i></p> <p>Перегляд фотоальбомів дітей про літній відпочинок, розваги. Відповіді на запитання за змістом фотографій. Формування вміння складати діалоги. Побудова діалогів про літній відпочинок дітей (4-5 реплік) за зразком, за наслідуванням.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів, словосполучень з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - робить спроби висловлювати свої вподобання, пояснювати свій вибір; *вибирає малюнок; - відповідає на запитання за змістом фотографій; *з допомогою; - бере участь в складанні діалогу за зразком; *повторює репліки; - розповідає про літній відпочинок; *за запитаннями; - розпізнає та називає знайомі предмети на малюнках; *з допомогою вчителя; - відповідає на запитання: «який?», «яка?», «яке?»; - * повторює за вчителем слова-ознаки предмета; - впізнає предмет за його описом; *з допомогою вчителя; - використовує засвоєні слова з теми у власному мовленні; - *вибирає вказане вчителем слово з двох запропонованих.
<p>1 год</p>	<p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p> <p>Називання ознак предметів за запитаннями вчителя з опорою на зображення. Узгодження прикметника з іменником (без вживання термінології).</p>	
<p>2 год</p>	<p>Повторення і закріплення вивченого за рік.</p>	
<p>4 год</p>	<p>Резерв</p>	

Очікувані досягнення в розвитку учнів на кінець року:

- давати відповіді на запитання до змісту предметних та сюжетних малюнків, фотографій, прослуханого тексту;
- співвідносити слова із зображеннями, предметами, діями;
- вміти висловлювати побажання, прохання;
- вміти встановлювати зоровий контакт під час спілкування;
- вміти підтримувати діалог;
- ініціювати діалог;
- мати сформоване мовленнєве дихання;
- конструювати речення із розрізаних слів за зразком;
- конструювати вірш з віршованих рядків зі слів вчителя;
- використовувати словникові слова під час складання ТАН-історії;
- відтворювати зміст ТАН-історії за запитаннями, з опорою на наочність;
- виконувати вправи з пальчикової гімнастики, супроводжуючи мовленням;
- брати участь в колективному розучуванні швидкомовок, віршів тощо;
- розуміти завдання, працювати за інструкцією;
- коментувати власні дії;
- концентрувати увагу на об'єкті, фотографії тривалий час;
- використовувати словникові слова в усному мовленні;
- читати напам'ять 1-3 вивчені швидкомовки; 1-3 вивчені вірші (залежно від можливостей учня);
- граматично правильно будувати речення з трьох-чотирьох слів;
- вміти спостерігати за об'єктами живої та неживої природи під час екскурсії;
- адекватно реагувати на інструкції вчителя під час екскурсії, дотримуватися правил поведінки;
- намагатися висловлювати враження від побаченого (почутого) на екскурсії.

***Орієнтовні вимоги до стану сформованості життєвої компетентності учнів на кінець року:**

- слухати, сприймати і розуміти звернене мовлення (питання, завдання, інструкції тощо);
- намагатися співвідносити словникові слова із зображеннями, предметами, діями;
- розуміти зміст предметних та сюжетних малюнків, фотографій, вибирати за описом;
- намагатися висловлювати побажання, прохання;
- намагатися встановлювати зоровий контакт під час спілкування;
- розуміти репліки співрозмовника;
- мати сформоване мовленнєве дихання;
- конструювати речення із розрізаних слів способом накладання;
- робити спроби відтворювати зміст ТАН-історії за запитаннями, з опорою на наочність;
- знаходити словникові слова у тексті ТАН-історії;
- виконувати вправи з пальчикової гімнастики;
- брати участь в колективному розучуванні швидкомовок, віршів тощо;
- розуміти завдання, працювати за інструкцією, використовувати допомогу;
- коментувати власні дії, відповідаючи на запитання вчителя;
- концентрувати увагу на об'єкті, фотографії деякий час;
- використовувати словникові слова в усному мовленні з допомогою;
- читати напам'ять 1-2 вивчені швидкомовки; 1-2 вивчені вірші з опорою на малюнковий план, графічне зображення (залежно від можливостей учня);
- граматично правильно будувати речення з двох слів;
- намагатися звертатися при потребі по імені та по батькові до вчителя;
- звертатися до однокласників по імені;
- намагатися висловлювати прохання, побажання;
- намагатися з допомогою вчителя спостерігати за об'єктами живої та неживої природи під час екскурсії;
- намагатися дотримуватися інструкцій вчителя під час екскурсії, дотримуватися правил поведінки;
- з допомогою вчителя намагатися висловлювати враження від побаченого (почутого) на екскурсії.

3 етап навчання
(140 год на рік, 4 год на тиждень)

К-сть год.	Зміст корекційно-розвиткових занять	Орієнтовні досягнення розвитку
I семестр (64 год)		
<p>5-10 хв. на початку кожного заняття</p>	<p style="text-align: center;">Розвиток артикуляції. Створення умов для набуття позитивного досвіду. (протягом року)</p> <p>Сила голосу, темп мовлення, ритм.</p> <p>Серії вправ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - алфавіт; - десятковий ряд 10 – 100 (лічба десятками); - частини доби: ранок, день, вечір, ніч; - назви днів тижня, порядковий номер; - пори року; - місяці року, порядковий номер. <p>Читання, «проспівування» з опорою на графічне зображення цифр, букв, піктограм днів тижня, пір року (з підписами).</p> <p>Розвиток слухового сприймання, фонематичного слуху.</p> <p>Ігрові вправи на звуконаслідування. Розрізнення та повторення звуків.</p> <p>Повторення за вчителем чистомовок.</p> <p>Вивчення невеликих віршиків, що супроводжують виконання вправ для пальчикової гімнастики.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у процесі «проспівування» повторює за вчителем жести, рухи, наслідує міміку; - наслідуючи вчителя, промовляє/ «проспівує» алфавіт, числовий ряд; назви днів тижня, пір року з різною силою голосу (голосно-тихо-пошепки-з нормальною силою голосу), в різному темпі (швидко-повільно- у нормальному темпі); - *повторює за вчителем, намагається наслідувати; - проспівує увесь алфавіт; * з допомогою; - проспівує числовий ряд; *з допомогою; - знає всі пори року; *з опорою на наочність; - відповідає на запитання «Яка зараз пора року?»; *з допомогою; - знає дні тижня по порядку; *з опорою на наочність; - співвідносить день тижня з його порядковим номером з опорою на наочність; *з допомогою; - орієнтується в часі (дні тижня, який вчора, сьогодні, завтра); *з допомогою; - знає місяці року по порядку; *з опорою на наочність; - визначає порядковий номер місяця року з опорою на зображення; *з допомогою; - повторює чистомовки; *уважно слухає та повторює за вчителем склади; - вивчає вірші, швидкомовки; *з допомогою .
32	Формування уявлень про себе, про родину.	Учень:

<p>год</p> <p>4 год</p> <p>4 год</p>	<p>Родина. Рідня. Спогади про літні канікули. Як провели час з сім'єю, родиною влітку? Розвиток зв'язного мовлення, вміння слухати однокласників, чекати своєї черги, вміння відповідати на запитання за змістом фотографії.</p> <p>Перегляд фотоальбомів учнів, зроблених влітку спільно з батьками «<i>Мої літні канікули</i>». Розповіді учнів про літні канікули з використанням фотоальбому.</p> <p>Формування словника. Словник: <i>мама, тато, син, донька, брат, сестра, дідусь, бабуся, тітка, дядько, родичі, родина, прізвище, місто, адреса, село, вулиця, проспект, бульвар.</i> Прізвище, ім'я, по батькові батьків, дідусів, бабусь (<i>співвіднесення, вибір, називання</i>). Співвіднесення власних назв із загальними. ТАН-вправи за вибором вчителя. Доповнення речень власними назвами у розповіді про своїх рідних.</p> <p>Вправа «Мікрофон». Розповіді учнів про себе, свою родину за запитаннями.</p> <p>Засвоєння українських форм звертань, зміна форми слова (<i>практично, без вживання термінів</i>).</p> <p>Вправа «Знайди пару». Тато – тату; мама – мамо; бабуся – бабусю; Даша – Дашо і т.д.</p> <p>Класифікація слів-назв членів родини за родами без вживання терміну з використанням займенників <i>він, вона</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розповідає про літні канікули, читає підписи до фотографій; *з допомогою, за запитаннями; - згадує обставини, за яких зроблено фото; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - вміє слухати однокласників, проявляє інтерес до їхніх фотографій; - *намагається слухати однокласників; <ul style="list-style-type: none"> - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 20 слів; - вміє чекати своєї черги; - *намагається чекати своєї черги; - використовує слова в усному мовленні; - називає членів своєї сім'ї; *наслідуючи вчителя, називає членів сім'ї, найближчих родичів; - знає прізвище, імена та по батькові батьків, найближчих родичів; *з допомогою називає; - розповідає про свою родину за запитаннями; *з допомогою; <ul style="list-style-type: none"> - розрізняє слова у формі Н.в. і Кл.ф.; * намагається знаходити відмінності у зображених словах; - вживає під час звертання Кл.ф. після нагадування; *повторює за вчителем; - класифікує слова за родами, орієнтуючись на *займенники він, вона; *з допомогою.
--------------------------------------	--	---

<p>6 год</p>	<p>Формувати уявлення про професії батьків, місце роботи. Словник: назви професій батьків учнів.</p> <p>ТАН-вправи за вибором вчителя.</p> <p>Перегляд фотографій, які містять зображення батьків на робочих місцях, учнями. Відповіді на запитання за фотографіями. Співвіднесення фотографії з відповідним словом-назвою професії.</p> <p>Вправи на співвіднесення ПІБ батьків з відповідними професіями.</p> <p>Практичне вживання займенників: мій, моя, мої; дотримання граматичної сполучуваності слів, узгодження з іменниками (без вживання термінів). <i>Наприклад: Моя мама – домогосподарка. Мій тато – директор.</i></p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; *впізнає 20 слів; - вміє чекати своєї черги; - *намагається чекати своєї черги; - називає професії своїх батьків за запитаннями; *співвідносить слово-назву професії з фотографією; - співвідносить ПІБ батьків з професіями; - вживає займенники, правильно узгоджує з іменниками в усному мовленні; *з допомогою, за наслідуванням; - розповідає про професії своїх батьків з використанням фотографій, за запитаннями; * з допомогою.
<p>6 год</p>	<p>Домашні обов'язки дітей у сім'ї. Бесіда про допомогу батькам. Словник: <i>вносити сміття, підмити підлогу, накривати на стіл, мити посуд, витирати пил, поливати квіти, мити овочі, мити фрукти, прибирати, витирати посуд.</i> ТАН-вправи на вибір учителя.</p> <p>Розвиток здатності до встановлення асоціацій. Вправа «Знайди пару». <i>Наприклад: підмити підлогу – віник; мити посуд – губка для миття посуду тощо</i></p> <p>Вивчення вірша з опорою на малюнкове та графічне його зображення. <i>Маму й тата поважай,</i></p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає назви трудових дій, домашніх обов'язків; *впізнає, співвідносить; - за малюнком, піктограмою пояснює трудові дії; *повторює за вчителем; - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи зображення, піктограми. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає та розуміє зміст вірша, відповідає на запитання <i>про кого, про що розповідається?</i>; - *повторює відповідь; - зосереджує увагу на графічному, малюнковому зображенні вірша; - *зосереджує увагу при підтримці;

	<p><i>Вдома їм допомагай. Підмітай та посуд мий, Якщо бачиш, що брудний. Свої речі покладай. Відпочити мамі дай. І до праці та порядку Вже з дитинства ти звикай.</i></p> <p>Практична допомога батькам вдома.. Обговорення виконання дітьми домашніх обов'язків в класі на заняттях з використанням фотографій (бажано). Складання невеликих діалогів про допомогу батькам, про виконання домашніх обов'язків за зразком, за наслідуванням з використанням ввічливих слів.</p> <p>4 год Формування уявлень про інтереси дітей. Розвиток зв'язного мовлення. Розповіді учнів про особисті інтереси з використанням фотографій (наприклад, кататися на велосипеді, на роликах, плавати в басейні, грати у бадмінтон, кататися на коні тощо). Відповіді на запитання за змістом фотографії. Розвиток асоціативного мислення. Вправа «Знайди пару» (вид діяльності - предмет). <i>Наприклад: малювати – альбом.</i></p> <p>Складання невеликої розповіді про особисті інтереси шляхом вибору поданих словосполучень.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - знаходить в тексті вірша, не перечитуючи його, вказані вчителем слова; *разом з учителем знаходить у тексті вірша потрібне слово; - бере участь в колективному розучуванні вірша; - *намагається колективно розучувати вірш; - викладає малюнковий план вірша на слух; * з допомогою вчителя; - розповідає про виконання домашніх обов'язків за запитаннями; * з допомогою, повторює за вчителем; - бере участь в складанні діалогів за зразком, за наслідуванням; повторює за вчителем репліки; - використовує ввічливі слова в репліках; *за нагадуванням. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідає на запитання за змістом фотографій; * з допомогою; - розповідає про свої інтереси, види діяльності за межами школи за запитаннями; * з допомогою; - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи зображення, піктограми. - вдало вибирає подані словосполучення для складання розповіді про свої інтереси; * з допомогою.
<p>6 год</p>	<p>Спілкування у сім'ї. Сімейний відпочинок, сімейні свята.</p> <p>Словник: сім'я, відпочинок, свято, привіт, добрий день, добрий ранок, добрий вечір, дякую, будь ласка, на добраніч, до побачення, вибач, день народження, прогулянка, пікнік, ліс, парк, атракціони, аквапарк, кафе, ресторан, театр, піцерія, тощо.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; - *впізнає 20 слів; - вміє чекати своєї черги; - *намагається чекати своєї черги; - використовує слова в усному мовленні;

	<p>Словник: <i>вистава, актор, актриса, театральна вистава, театр, сцена, оплески, репертуар, афіша, квиток, каса, кінотеатр, музей, театр ляльок, цирк, виставка.</i></p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя.</p> <p>Розвиток пам'яті, асоціативного мислення.</p> <p>Вправа на доповнення речень з метою формування в учнів уявлення що і де відбувається. (<i>Наприклад: у театрі – вистави; у цирку – атракціони тощо</i>)</p> <p>Вправа «Знайди пару»</p> <p><i>Наприклад: театр – актор; цирк – клоун.</i></p>	<p>вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя;</p> <ul style="list-style-type: none"> - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів, словосполучень з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи зображення, піктограми; - знає правила поведінки в громадських місцях, розповідає з опорою на таблицю; орієнтується у змісті таблиці; *повторює за вчителем правила; - дотримується правил поведінки в театрі; *намагається дотримуватися; - виявляє інтерес до вистави; * з допомогою дорослого концентрує увагу під час перегляду вистави; - бере активну участь в обговоренні вистави; складає підписи до фотографій, пригадує зміст вистави за запитаннями; *з допомогою, повторює за вчителем.
2 год	<p>Ознайомлення з правилами поведінки в театрі, кінотеатрі, цирку. Правила підкріплюються малюнками.</p>	
2 год	<p>Відвідування театру, перегляд вистави.</p>	
2 год	<p>Обговорення вистави, перегляд фотографій, ілюстрацій про зміст вистави. Складання підписів до фотографій.</p>	
4 год	<p>Формування уявлень про магазини, супермаркети, покупки.</p> <p>Орієнтовний словник: <i>супермаркет, маркет, магазин, каса, касир, продавець, покупець, покупка, гроші, чек, решта тощо.</i></p> <p>Ознайомлення з алгоритмом «<i>Мій похід до магазину</i>».</p> <p>Формування вміння робити вибір, скласти список покупок із запропонованих продуктів.</p> <p>Складання списку покупок із двох продуктів.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміє значення слів, співвідносить слово з відповідним зображенням; *з допомогою; - виявляє інтерес до процесу здійснення покупки; - повторює алгоритм здійснення покупки; *за вчителем; - складає список своєї покупки з допомогою; *намагається скласти список; - адекватно поводить себе в магазині, розуміє мету відвідування; * з підтримкою внутрішнього мовлення; - робить покупку з допомогою вчителя; *наслідує дії вчителя, робить покупку з коментуванням; - бере активну участь в обговоренні; складає підписи до фотографій; *повторює за вчителем.
1 год	<p>Похід до магазину з метою здійснення покупки.</p>	
2 год	<p>Обговорення, перегляд фотографій. Складання підписів під фотографіями.</p>	

<p>3 год</p> <p>1 год</p> <p>2 год</p> <p>2 год</p>	<p>Формування уявлень про пошту. Словник: <i>пошта, каса, касир, листівка, конверт, журнал, газета, посылка, гроші, решта, чек тощо.</i> Ознайомлення з правилами поведінки на пошті. Розвивати комунікативні вміння, вміння висловити прохання, бажання. Складання діалогів «Касир - покупець». Практичне вживання ввічливих слів.</p> <p>Екскурсія на пошту. Обговорення. Перегляд фотографій. Складання новорічного привітання. Підписування вітальних листівок батькам до новорічних свят. Складання побажання.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про пошту, правила поведінки на пошті; - розуміє значення слів, співвідносить слово з відповідним зображенням; *з допомогою; - адекватно поводить себе на пошті, розуміє мету відвідування; * з підтримкою внутрішнього мовлення; - чекає своєї черги; - висловлює прохання; підтримує діалог з касиром; *з допомогою; - бере активну участь в обговоренні; складає підписи до фотографій; *повторює за вчителем; - складає новорічне привітання із запропонованих слів, словосполучень за зразком з допомогою; *повторює за вчителем; - підписує листівку, конверт; *копіює; - орієнтується на аркуші паперу, на конверті; - знає домашню адресу.
<p>II семестр (76 год)</p>		
<p>8 год</p>	<p>Формування уявлень про зимові свята, зимові канікули.</p> <p>Перегляд фотографій (ілюстрацій), створення підписів, виділення ключових слів. Орієнтовний словник: <i>свято, Новий рік, Різдво, святковий стіл, подарунок, подарунки, ялинка, ялинкові прикраси, іграшки, гірлянда, гірлянди, зимові канікули, відпочинок, гості, назви страв тощо.</i> Практичне розрізнення слів, що позначають один або кілька предметів. Узгодження слів. ТАН-вправа на вибір вчителя. Складання невеликих діалогів про зимові канікули за зразком, з</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на фотографіях; *зосереджує увагу на фотографіях з підтримкою внутрішнього мовлення; - розповідає про зимові канікули за запитаннями «Що ти робив?», «До кого ходив в гості?» тощо; *за запитаннями до змісту фотографій; - за допомогою вчителя пояснює значення слів (з опорою на малюнок); - знаходить і називає один або багато предметів, узгоджує слова (одна іграшка – багато іграшок), * повторює за вчителем; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень;*впізнає 20 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом

	<p>допомогою вчителя.</p> <p>Складання ТАН-історії про святкування зимових свят, про зимові канікули.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя;</p> <ul style="list-style-type: none"> - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - бере участь в складанні діалогів за зразком, за наслідуванням; *повторює за вчителем репліки; - використовує ввічливі слова в репліках; *за нагадуванням. - бере активну участь в складанні ТАН-історії, складає речення; * повторює за вчителем, однокласником; - розповідає ТАН-історію; *повторює за вчителем; - *впізнає словникові слова в змісті ТАН-історії; - бере активну участь в ТАН-іграх; *з підтримкою внутрішнього мовлення.
<p>20 год</p> <p>8 год</p>	<p>Формування уявлень про житло людей.</p> <p>Засвоєння слів-назв.</p> <p>Словник: <i>приватний будинок, квартира, багатоповерховий будинок, танок, сходи, кімната, спальня, ванна кімната, дитяча кімната, вітальня, коридор, кухня, комірка, балкон тощо.</i></p> <p>ТАН-вправи за вибором вчителя. Вправи на співвіднесення, вибір, називання.</p> <p>Розташування зображень, слів на схемі будинку, квартири.</p> <p>Розвиток уваги, спостережливості.</p> <p>Вправа «<i>Чого не стало?</i>».</p> <p>Розвиток здатності до логічного мислення.</p> <p>Вправи на класифікацію, вилучення зайвого, узагальнення.</p> <p>Розвиток асоціативного мислення.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про приватний, багатоповерховий будинки; пояснює відмінність за малюнками; *з допомогою розрізняє; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; *впізнає 20 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи зображення, піктограми.

<p>10 год</p>	<p>Вправа «Знайди пару». I група карток – назви приміщень, II група карток – їх призначення. (Для учнів, які мають труднощі з читанням, слова підкріплюються зображеннями) Наприклад: <i>спати – спальня, вмиватися – ванна кімната.</i></p> <p>Розвиток зв'язного мовлення. Створення фотоальбому «Мій будинок», «Моя квартира» з використанням фотографій учнів. Складання розповідей про своє житло. Практичне вживання займенників, узгодження їх з іменниками (без вживання термінів). Узгодження кількісних числівників з іменниками (без вживання термінів) за зразком, наслідуванням. Наприклад: <i>моя квартира, у моїй квартирі, мій будинок, у моєму будинку, дві кімнати, п'ять кімнат тощо.</i></p> <p>Словник: <i>меблі, шафа, стіл, ліжко, односпальне ліжко, двоспальне ліжко, шафа, диван, крісло, дзеркало, стілець, журнальний стіл, комод, штори, ролети, карниз, тюль, назви кольорів, вікно тощо.</i> ТАН-вправи на вибір вчителя.</p> <p>Розвиток уваги та спостережливості, формування здатності до узагальнення. Вправа «Четвертий зайвий» з використанням предметних малюнків.</p> <p>Вправи на співвіднесення, узагальнення, вилучення зайвого, класифікацію. Розвиток асоціативного мислення.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає назви приміщень в будинку; *впізнає слова; - розповідає про своє житло за фотографіями та за запитаннями; * повторює за вчителем; - вживає займенники, числівники, правильно узгоджує їх з іменниками в усному мовленні; *з допомогою, за наслідуванням. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про меблі; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; *впізнає 20 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - вилучає зайвий предмет з-поміж даних за певною ознакою, пояснює «Чому зайвий?»; *з допомогою; - класифікує предмети за певною ознакою (<i>н-д, місце розташування меблів (яке приміщення) в квартирі, будинку</i>); - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи
----------------------	--	--

2 год	<p>Розвиток зв'язного мовлення. Створення фотоальбому «Моя кімната» з використанням фотографій учнів. Складання розповідей про свою кімнату, робоче місце. Практичне вживання займенників, узгодження їх з іменниками, узгодження прикметників з іменниками (без вживання термінів).</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>зображення, піктограми;</p> <ul style="list-style-type: none"> - складає розповідь про свою кімнату з використанням фото; *з допомогою; - вживає займенники, прикметники, правильно узгоджує їх з іменниками в усному мовленні; *з допомогою, за наслідуванням. - розповідає про свою кімнату з опорою на текст розповіді, орієнтується в змісті, структурі розповіді; *розповідає за запитаннями.
20 год	<p>Формування уявлень про побутову техніку, її призначення. Розвиток пам'яті в процесі запам'ятовування назв побутової техніки. Словник: <i>пилосос, праска, холодильник, мікрохвильова піч, кавоварка, міксер, чайник, духовка шафа, пральна машина, пилососити, прасувати, кип'ятити воду, заварювати, збивати тощо.</i> ТАН-вправи на вибір вчителя у визначеному порядку: співвіднесення, вибір, називання.</p> <p>Ознайомлення зі словами, що вказують на ознаки побутової техніки: <i>колір, розмір та форму.</i></p> <p>Опис побутової техніки за поданим планом: <i>назва, розмір, форма, колір.</i></p> <p>Розвиток зв'язного мовлення. Перегляд фотографій із зображенням домашньої побутової техніки учнів. Складання речень за запитаннями вчителя. Вправи на порівняння побутової техніки. Складання речень з протиставним сполучником а. <i>Наприклад: холодильник великий, а праска мала.</i></p> <p>Розвиток асоціативного мислення. Формування вміння пояснювати свій вибір за запитаннями вчителя, за наслідуванням.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про побутову техніку; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень; *впізнає 20 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - характеризує побутову техніку за поданим планом; *повторює за вчителем; - розповідає про свою побутову техніку за фотографіями, за запитаннями; *з допомогою вчителя використовує назви побутової техніки; - порівнює побутову техніку за зразком; *з допомогою; - доповнює речення з протиставним сполучником а; *повторює за вчителем потрібне слово; - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи

	<p>Вправа «Знайди пару». Наприклад: <i>пилосос</i> - ... (<i>килим</i>); <i>праска</i> - ... (<i>одяг</i>); <i>чайник</i> - ... (<i>чай</i>); <i>духова шафа</i> - <i>печиво тощо</i>.</p> <p>Формування здатності встановлювати зв'язок між побутовою технікою та її призначенням.</p> <p>Вправа «Що потрібно, щоб ...» (<i>прибрати в кімнаті, попросувати речі, випрати речі</i>); «Для чого потрібен (на)...?» (<i>холодильник, праска, чайник...</i>)</p> <p>Робота над складнопідрядним реченням (без вживання термінів). Наприклад: <i>праска потрібна, щоб прасувати одяг.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Читання речення. Робота над розумінням змісту. Виділення словникових слів. 2) Складання складного речення з двох частин. <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>зображення, піктограми;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміє призначення побутової техніки, встановлює зв'язки між назвою та призначенням; *з допомогою; - складає розповідь про свою кімнату з використанням фото; *з допомогою; - вживає займенники, прикметники, правильно узгоджує їх з іменниками в усному мовленні; *з допомогою, за наслідуванням. - вилучає зайвий предмет з-поміж даних за певною ознакою, пояснює «Чому зайвий?»; *з допомогою; - класифікує предмети за певною ознакою (<i>н-д, місце використання, призначення тощо</i>); - має уявлення про складнопідрядне речення; - складає складнопідрядне речення з розрізаних частин; *з допомогою; - розповідає про побутову техніку та її призначення за запитаннями; *з допомогою.
<p>20 год</p>	<p>Формування уявлень про громадський транспорт, професії людей, які працюють на транспорті.</p> <p>Введення в тему.</p> <p>Перегляд відеороликів з різними видами транспорту. Коментування, обговорення за запитаннями вчителя.</p> <p>Словник: <i>автобус, трамвай, тролейбус, маршрутне таксі, метрополітен, поїзд, електричка, машиніст, водій, кондуктор-контролер, квиток, проїзний документ, каса, касир, жетон, гроші тощо</i> (залежно від регіону).</p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє сталий інтерес до відеороликів, слухання пісень; - бере участь в обговоренні сприйнятого відео-, аудіоматеріалу; - *сприймає відео-, аудіо матеріал з підтримкою внутрішнього мовлення; - має уявлення про громадський транспорт; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень;*впізнає 20 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком

	<p>Відгадування загадок про транспорт з опорою на зображення, пошук слів у тексті загадки, що вказують на відгадку.</p> <p>Формування здатності до порівняння двох видів транспорту за запитаннями «<i>Чим схожі?</i>», «<i>Чим відрізняються?</i>».</p> <p>Розвиток асоціативного мислення. Вправа «<i>Знайди пару</i>». Наприклад: <i>поїзд – машиніст; автобус – водій</i> тощо. Розвиток уважності, спостережливості. Вправа «<i>Чого не вистачає?</i>» (Учням пропонуються предметні малюнки транспорту з відсутніми деталями).</p> <p>Обговорення правил поведінки в громадському транспорті, на зупинці. Читання, складання невеликих діалогів .</p> <p>Екскурсія вулицями міста, на зупинку громадського транспорту. Ознайомлення з умовними знаками, надписами. Спостереження за громадським транспортом, визначення номеру маршруту.</p> <p>Обговорення побаченого на екскурсії. Складання підписів до фотографій. Узагальнення та систематизація знань з теми. Формування здатності до використання засвоєних слів в усному мовленні.</p>	<p>(предметним, сюжетним);</p> <ul style="list-style-type: none"> - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - розуміє зміст загадки, знаходить в тексті слова, що є підказкою; *розуміє з опорою на предметне зображення; - говорить відгадку; *повторює за вчителем відгаду; - виявляє здатність до порівняння предметів з опорою на зображення; *з допомогою; - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «<i>чому ти так думаєш?</i>»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи зображення, піктограми; - знає правила поведінки в громадському транспорті, називає за запитаннями; *читає; - бере участь в обговоренні правил; *слухає, повторює за однокласником; - складає діалоги за зразком, за наслідуванням; *повторює за вчителем; - адекватно поводить себе під час екскурсії; *у супроводі вчителя; - спостерігає за об'єктами, відповідає на запитання; *під безпосереднім керівництвом; - бере активну участь в обговоренні екскурсії; *слухає; - складає підписи до фотографій; *повторює за однокласниками.
2 год	Повторення і закріплення вивченого за рік.	
6 год	Резерв	

Очікувані досягнення в розвитку учнів на кінець року:

- розуміти зміст сприйнятого знайомого мовленнєвого матеріалу;
- робит спроби орієнтуватися в часі (частини доби, дні тижня, пори року) з опорою на піктограми, календар природи;
- з допомогою визначати день тижня, частину доби за запитаннями вчителя;
- висловлювати емоційне ставлення до описуваних подій, до фотографій тощо;
- розуміти запитання, інструкції, адекватно реагувати на них;
- ініціювати діалог з учителем, однокласниками;
- робить спроби складати діалоги на задану тему за зразком;
- розповідати про побачене, почуте за запитаннями, за фотографіями;
- конструювати знайоме речення з розрізаних слів на слух, з пам'яті;
- розповідати про себе, про свою сім'ю за запитаннями, з використанням фотоальбому;
- вживати в усному мовленні особові, присвійні займенники, намагатися їх правильно узгоджувати з іменниками;
- правильно узгоджувати числівники, прикметники з іменниками;
- встановлювати асоціативні зв'язки з використанням слів, зображень;
- намагатися відповідати на запитання «чому?»;
- вилучати зайвий предмет з-поміж даних за певною ознакою;
- добирати узагальнююче слово до групи предметів (знайомий мовленнєвий матеріал);
- співвідносити зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком, фотографією;
- намагатися розповідати ГАН-історію повністю з опорою на текст та зображення;
- складати підписи до фотографій з допомогою вчителя;
- складати малюнковий план до прочитаного твору;
- вміти встановлювати зоровий контакт під час спілкування;
- концентрувати увагу на об'єкті, фотографії тривалий час;
- граматично правильно будувати речення з трьох-чотирьох слів;
- впізнавати об'єкти живої та неживої природи під час екскурсії;
- адекватно реагувати на інструкції вчителя під час екскурсії, дотримуватися правил поведінки;
- висловлювати враження від побаченого (почутого) на екскурсії.

***Орієнтовні вимоги до стану сформованості життєвої компетентності учнів на кінець року:**

- концентрувати увагу на об'єкті, фотографії деякий час;
- слухати, сприймати і розуміти звернене мовлення (питання, завдання, інструкції тощо);
- співвідносити словникові слова із зображеннями, предметами, діями;
- намагатися відповідати на прості запитання за змістом сюжетних малюнків, фотографій;
- намагатися розповідати про себе, про свою сім'ю за запитаннями, з використанням фотоальбому;
- встановлювати асоціативні зв'язки з допомогою вчителя,
- вилучати зайвий предмет з-поміж даних за певною ознакою з допомогою вчителя;
- конструювати знайоме речення із розрізаних слів за зразком;
- відтворювати зміст ТАН-історії за запитаннями, з опорою на наочність;
- намагатися скласти підписи до фотографій за запитаннями, з допомогою вчителя;
- виконувати вправи з пальчикової гімнастики, супроводжуючи мовленням;
- брати участь в колективному розучуванні швидкомовок, віршів тощо;
- розуміти завдання, працювати за інструкцією, за зразком;
- використовувати словникові слова в усному мовленні;
- граматично правильно будувати речення з трьох слів;
- встановлювати зоровий контакт під час спілкування;
- викладати малюнковий план до прочитаного твору з допомогою вчителя;
- включатися в діалог;
- звертатися при потребі по імені та по батькові до вчителя;
- висловлювати прохання, побажання;
- з допомогою вчителя спостерігати за об'єктами живої та неживої природи під час екскурсії;
- дотримуватися інструкцій вчителя під час екскурсії, дотримуватися правил поведінки під керівництвом вчителя;
- намагатися висловлювати враження від побаченого (почутого) на екскурсії за запитаннями.

4 етап навчання
(140 год на рік, 4 год на тиждень)

К-сть год.	Зміст корекційно-розвиткових занять	Орієнтовні досягнення розвитку
I семестр (64 год)		
<p>5-10 хв. на початку кожного го заняття</p>	<p style="text-align: center;">Розвиток артикуляції. Створення умов для набуття позитивного досвіду. (протягом року)</p> <p>Сила голосу, темп мовлення, ритм.</p> <p>Серії вправ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - алфавіт; - числовий ряд 1 – 100 (лічба десятками); - частини доби: ранок, день, вечір, ніч; - назви днів тижня, порядковий номер; - пори року; - місяці року, порядковий номер. <p>Читання, «проспівування» з опорою на графічне зображення цифр, букв, піктограм днів тижня, пір року (з підписами).</p> <p>Розвиток слухового сприймання, фонематичного слуху.</p> <p>Ігрові вправи на звуконаслідування. Розрізнення та повторення звуків.</p> <p>Повторення за вчителем чистомовок.</p> <p>Вивчення невеликих віршиків, що супроводжують виконання вправ для пальчикової гімнастики.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у процесі «проспівування» повторює за вчителем жести, рухи, наслідує міміку; - наслідуючи вчителя, промовляє/ «проспівує» алфавіт, числовий ряд; назви днів тижня, пір року з різною силою голосу (голосно-тихо-пошепки-з нормальною силою голосу), в різному темпі (швидко-повільно- у нормальному темпі); - *повторює за вчителем, намагається наслідувати; - проспівує увесь алфавіт; * з допомогою; - проспівує числовий ряд; *з допомогою; - знає всі пори року; *з опорою на наочність; - відповідає на запитання «Яка зараз пора року?»; *з допомогою; - знає дні тижня по порядку; *з опорою на наочність; - співвідносить день тижня з його порядковим номером з опорою на наочність; *з допомогою; - орієнтується в часі (дні тижня, який вчора, сьогодні, завтра); *з допомогою; - знає місяці року по порядку; *з опорою на наочність; - визначає порядковий номер місяця року з опорою на зображення; *з допомогою; - повторює чистомовки; *уважно слухає та повторює за вчителем склади; - вивчає вірші, швидкомовки; *з допомогою .
<p>8 год</p>	<p>Спогади про літні канікули. Відпочинок із сім'єю, родиною влітку.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розповідає про літні канікули, читає підписи до фотографій;

	<p>Розвиток зв'язного мовлення, вміння слухати однокласників, чекати своєї черги, вміння відповідати на запитання за змістом фотографії.</p> <p>Перегляд фотоальбомів учнів, зроблених влітку спільно з батьками <i>«Мої літні канікули»</i>.</p> <p>Розповіді учнів про літні канікули з використанням фотоальбому.</p> <p>Словник: <i>літні канікули, відпочинок, ігри, море, подорож, кататися на велосипеді, на роликах, плавати в басейні, грати у бадмінтон, кататися на коні тощо</i> .</p> <p>Вправа «Мікрофон». Розповіді учнів про відпочинок влітку за запитаннями. Розвиток асоціативного мислення</p> <p>Вправа «Асоціації». Море – пляж, вода, круг, чайки...; Парк – свіже повітря, атракціон, ролики, велосипед... Ліс – суниці, птахи, дерева, пікнік...</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми. Застосування засвоєних слів у власному мовленні. Розповідь про літній відпочинок, літні канікули з використанням фотографій.</p>	<p>*з допомогою, за запитаннями;</p> <ul style="list-style-type: none"> - згадує обставини, за яких зроблено фото; - вміє чекати своєї черги; - *вміє чекати своєї черги з підтримкою; - вміє слухати однокласників, проявляє інтерес до їхніх фотографій; - *намагається слухати однокласників; - використовує словникові слова в усному мовленні. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя створює асоціативний ряд, використовуючи зображення, піктограми.
<p>12 год</p> <p>3 год</p>	<p>Формування уявлень про школу, працівників школи.</p> <p>Словник: <i>назви приміщень та їх призначення, працівники школи, вчитель, вихователь, директор, завуч, логопед, кухар, лікар, медсестра, бібліотекар, вахтер, прибиральниця, секретар, електрик і т.д.</i></p> <p>Розвиток асоціативного мислення.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає назви приміщень; *впізнає; - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи зображення, піктограми; - розуміє призначення шкільних приміщень, встановлює

<p>2 год</p> <p>3 год</p> <p>1 год</p> <p>2 год</p> <p>1 год</p>	<p>Вправа «Знайди пару». <i>Наприклад: їдальня – їсти, спортивний зал – спорт.</i></p> <p>Культура спілкування у школі. Вживання ввічливих слів. Правила поведінки у приміщеннях школи.</p> <p>Складання діалогів «В їдальні», «У лікаря», «В бібліотеці».</p> <p>Екскурсія по школі. Фотографування приміщень.</p> <p>Обговорення побаченого на екскурсії. Складання підписів під фотографіями.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>зв'язки між назвою та призначенням; *з допомогою.</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміє різницю між звертаннями на «ти» і «ви»; - звертається до дорослих на «ви»; *після нагадування; - вживає ввічливі слова відповідно до ситуації; *після нагадування; - бере активну участь у складанні діалогів; - повторює репліки за вчителем; - знає правила поведінки у школі; *з опорою на піктограми; - використовує шкільні правила відповідно до ситуації; - використовує словникові слова під час екскурсії, дає відповіді на запитання; *слухає відповіді, повторює; - ініціює діалог; - складає підписи до фотографій; *повторює; - розповідає про школу за фотографіями; *з допомогою.
<p>44 год</p> <p>10 год</p> <p>3 год</p> <p>3 год</p> <p>4 год</p>	<p>Розширення уявлень про Україну, рідний край, місто/село.</p> <p>Формування уявлень про парки, сквери, пам'ятники рідного міста/села.</p> <p>Засвоєння слів та словосполучень з теми: Словник: <i>Україна, місто, село, назви центральної вулиці, парк, сквер, пам'ятник та їх власні назви тощо.</i> ТАН-вправи на вибір вчителя.</p> <p>Вивчення вірша «<i>Про нашу Україну</i>» М.Познанська.</p> <p>Комплексна екскурсія (в парк/сквер, до пам'ятників).</p> <p>Складання ТАН-історії з використанням фотографій та словникових слів. Виділення словникових слів зі змісту тексту. Засвоєння слів,</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає словникові слова, розуміє значення; *читає слова, співвідносить з відповідними зображеннями; - розуміє зміст вірша; - декламує вірш напам'ять; *з опорою на малюнковий план; - адекватно поводить себе під час екскурсії; *у супроводі вчителя; - впізнає вивчені об'єкти, називає; *повторює за однокласниками; - спостерігає за об'єктами, відповідає на запитання; *під безпосереднім керівництвом; - бере активну участь в обговоренні екскурсії; *слухає; - складає підписи до фотографій; *повторює за однокласниками. - бере активну участь в складанні ТАН-історії, складає речення; *повторює за вчителем, однокласником; - розповідає ТАН-історію; *повторює за вчителем;

	пошук їх в тексті ТАН-історії. Вивчення ТАН-історії. Повторення за вчителем слів, речень, словосполучень.	
12 год	Формування уявлень про музеї рідного краю	
5 год	Словник: музей, виставка, експозиція, діорама, експонат, картина, екскурсовод, каса, касир, квиток, музей природи, вітрина, краєзнавчий музей, зоологічний музей (залежно від регіону). ТАН-вправи на вибір вчителя. Розвиток пам'яті, асоціативного мислення. Вправа «Знайди пару» <i>Наприклад: музей природи – тварини; музей іграшки – лялька.</i> Ознайомлення з правилами поведінки в музеї. Правила підкріплюються малюнками. Складання діалогів.	<ul style="list-style-type: none"> - *впізнає словникові слова в змісті ТАН-історії; - бере активну участь в ТАН-іграх; *з підтримкою внутрішнього мовлення; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів, словосполучень з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи зображення, піктограми; - знає правила поведінки в громадських місцях, розповідає з опорою на таблицю; орієнтується у змісті таблиці; *повторює за вчителем правила; - дотримується правил поведінки в музеї; *намагається дотримуватися; - виявляє інтерес до експонатів; * з допомогою дорослого концентрує увагу; - бере активну участь в обговоренні; складає підписи до фотографій, пригадує зміст екскурсії за запитаннями; *з допомогою, повторює за вчителем.
3 год	Відвідування музею.	
4 год	Обговорення побаченого на екскурсії, перегляд фотографій, ілюстрацій про зміст вистави. Складання ТАН-історії.	
10 год	Формування уявлень про магазини, супермаркети, покупки.	
2 год	Орієнтовний словник: супермаркет, маркет, магазин, каса, касир, продавець, покупець, покупка, гроші, чек, решта тощо.	
2 год	Повторення алгоритму «Мій похід до магазину». Складання діалогів «Покупець-продавець», «Покупець-касир».	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміє значення слів, співвідносить слово з відповідним зображенням; *з допомогою; - виявляє інтерес до процесу здійснення покупки; - повторює алгоритм здійснення покупки; *за вчителем; - складає список своєї покупки з допомогою; *намагається скласти список; - адекватно поводить себе в магазині, розуміє мету

2 год	Формування вміння робити вибір, скласти список покупок із запропонованих продуктів. Складання списку покупок із трьох продуктів.	<p>відвідування; * з підтримкою внутрішнього мовлення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - робить покупку з допомогою вчителя; *наслідує дії вчителя, робить покупку з коментуванням; - бере активну участь в обговоренні; складає підписи до фотографій; *повторює за вчителем. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про бібліотеку, правила поведінки в бібліотеці; - розуміє значення слів, співвідносить слово з відповідним зображенням; *з допомогою; - знає правила поведінки в бібліотеці, називає за запитаннями; *повторює за вчителем з опорою на наочність; - бере участь в складанні діалогів, зініціює репліки; *повторює за вчителем; - адекватно поводить себе у бібліотеці, розуміє мету відвідування; * з підтримкою внутрішнього мовлення; - чекає своєї черги; - висловлює прохання; підтримує діалог з бібліотекарем; *з допомогою; - бере активну участь в обговоренні; складає підписи до фотографій; *повторює за вчителем; - знає структуру книги; - орієнтується на сторінках книги; * з допомогою; - розповідає (3 – 5 речень) про книгу; * за запитаннями.
2 год	Похід до магазину з метою здійснення покупки.	
2 год	Обговорення, перегляд фотографій. Складання підписів під фотографіями. Закріплення знань з теми.	
10 год	Формування уявлень про бібліотеки міста та їх види.	
4 год	Словник: бібліотекар, книги, стелаж, шафа для книг, полиця, читальний зал, стіл, стілець, формуляр, класифікація книг... Ознайомлення з правилами поведінки в бібліотеці.	
2 год	Розвиток комунікативних вмінь, вміння висловити прохання, бажання. Складання діалогів «Бібліотекар - відвідувач». Практичне вживання ввічливих слів.	
2 год	Відвідування бібліотеки.	
2 год	Обговорення. Перегляд фотографій. Складання підписів. Огляд вибраних учнями книг в бібліотеці. Повторення структури книги.	
2 год	Узагальнення та систематизація знань з теми.	
II семестр (76 год)		

<p>8 год</p>	<p>Формування уявлень про зимові свята, зимові канікули.</p> <p>Перегляд фотографій (ілюстрацій), створення підписів, виділення ключових слів.</p> <p>Орієнтовний словник: <i>свято, Новий рік, Різдво, святковий стіл, подарунок, подарунки, ялинка, ялинкові прикраси, іграшки, гірлянда, гірлянди, зимові канікули, відпочинок, гості, назви страв тощо.</i></p> <p>Практичне розрізнення слів, що позначають один або кілька предметів. Узгодження слів.</p> <p>ТАН-вправа на вибір вчителя.</p> <p>Складання невеликих діалогів про зимові канікули за зразком, з допомогою вчителя.</p> <p>Складання ТАН-історії про святкування зимових свят, про зимові канікули.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зосереджує увагу на фотографіях; *зосереджує увагу на фотографіях з підтримкою внутрішнього мовлення; - розповідає про зимові канікули за запитаннями «<i>Що ти робиш?</i>», «<i>До кого ходив в гості?</i>» тощо; *за запитаннями до змісту фотографій; - за допомогою вчителя пояснює значення слів (з опорою на малюнок); - знаходить і називає один або багато предметів, узгоджує слова (одна іграшка – багато іграшок), * повторює за вчителем; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень;*впізнає 20 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, нові завдання, відповідає на запитання; - бере участь в складанні діалогів за зразком, за наслідуванням; *повторює за вчителем репліки; - використовує ввічливі слова в репліках; *за нагадуванням. - бере активну участь в складанні ТАН-історії, складає речення; * повторює за вчителем, однокласником; - розповідає ТАН-історію; *повторює за вчителем; - *впізнає словникові слова в змісті ТАН-історії; - бере активну участь в ТАН-іграх; *з підтримкою внутрішнього мовлення.
<p>12 год</p>	<p>Формування уявлень про різноманітність країн та народів у світі.</p>	<p>Учень:</p>

<p>6 год</p>	<p>Формування словника. Словник: планета Земля, материк, глобус, карта світу, країни, назви країн (Україна, Росія, Білорусія, Польща, Туреччина, Єгипет, Болгарія, Англія, Америка, Іспанія...), мова, українська, російська, білоруська, турецька, болгарська, англійська, арабська, національність, українець, українка, росіянин, білорус, поляк, турок, араб тощо. ТАН-вправи за вибором вчителя. Вправи на співвіднесення, вибір, називання. Розвиток пам'яті, уваги, спостережливості. Вправа «Яке слово зникло?». Розвиток здатності до логічного мислення. Вправи на класифікацію, вилучення зайвого, узагальнення. <i>Н-д: українець, Україна, українська, поляк.</i> Розвиток асоціативного мислення. Вправа «Асоціативний ряд». Наприклад: <i>Україна – українець, українська, українка.</i> Практичне вживання займенників, узгодження їх з іменниками (без вживання термінів). Наприклад: <i>моя мама – українка, мій тато – українець, я – українка.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про країни світу; - називає слова (читає глобально), добирає підписи до зображень;*впізнає 20 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - вилучає зайвий предмет з-поміж даних за певною ознакою, пояснює «Чому зайвий?»; *з допомогою; - встановлює асоціативні зв'язки з використанням зображень, слів, пояснює «чому?»; - *з допомогою вчителя добирає пару, використовуючи зображення, піктограми; - правильно узгоджує присвійні займенники з іменниками; *з допомогою. <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тривалий час зосереджує увагу на фотографіях під час перегляду; емоційно реагує на зображене; відповідає на запитання; *деякий час; - складає підписи до фотографій; - називає види подорожей за фотографіями; *повторює.
<p>3 год</p>	<p>Розвиток зв'язного мовлення. Створення фотоальбому «Мої подорожі» Перегляд фотографій (ілюстрацій) учнів, створення підписів, пошук ключових слів.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає види подорожей за фотографіями; *повторює.
<p>1 год</p>	<p>Закріплення знань з теми.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про подорож літаком, відповідає на запитання;
<p>18 год</p>	<p>Формування уявлень про подорож літаком за кордон.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про подорож літаком, відповідає на запитання;

<p>4 год</p>	<p>Бесіда про планування подорожі літаком. Словник: <i>кордон, закордонний паспорт, аеропорт, літак, авіакаса, квиток, касир, ввічливі слова тощо.</i></p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя у визначеному порядку: співвіднесення, вибір, називання.</p> <p>Складання діалогів «У касі».</p>	<ul style="list-style-type: none"> - використовує в мовленні словникові слова; *впізнає 20 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - *за завданням вчителя вибирає вказане слово з двох запропонованих (з підтримкою); - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - бере активну участь у складанні діалогів за зразком; повторює репліки; - має уявлення про багаж; - знає словникові слова; - розповідає про необхідні речі, які потрібно в дорогу; - намагається пояснити свій вибір; *з допомогою; - розуміє призначення речей, одягу, встановлює зв'язки між назвою та призначенням; *з допомогою; - має уявлення про складнопідрядне речення; - складає складнопідрядне речення з розрізаних частин; *з допомогою; - вживає займенники, прикметники, правильно узгоджує їх з іменниками в усному мовленні; *з допомогою, за наслідуванням. - вилучає зайвий предмет з-поміж даних за певною ознакою, пояснює «Чому зайвий?»; *з допомогою.
<p>4 год</p>	<p>Формування уявлень про багаж. Словник: <i>валіза, дорожня сумка, назви речей залежно від сезону, назви засобів гігієни.</i></p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя.</p> <p>Вправа «Збери валізу в дорогу».</p> <p>Вправи на вилучення зайвого.</p> <p>Розвиток логічного мислення, вміння пояснювати свій вибір. <i>Наприклад: я беру з собою купальник, тому що я буду купатися.</i></p> <p>Вправа «Що зайве?»</p> <p>Вправа «Одягни ляльку» (<i>Вибрати зручний одяг для подорожі відповідно до сезону.</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виявляє інтерес до віртуальної екскурсії, дає запитання; *слухає; - бере активну участь в обговоренні; *з допомогою; - знає словникові слова, розуміє значення; *співвідносить;
<p>9 год</p>	<p>Формування уявлень про аеропорт.</p> <p>Віртуальна екскурсія по аеропорту з коментуванням. Обговорення.</p> <p>Словник: <i>аеропорт, літак, квиток, закордонний паспорт, термінал, реєстрація, прикордонник, митниця, табло, розклад, рейс, металошукач, багаж, зал очікування, туалет, умовні позначення</i></p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє інтерес до віртуальної екскурсії, дає запитання; *слухає; - бере активну участь в обговоренні; *з допомогою; - знає словникові слова, розуміє значення; *співвідносить;

1 год	<p><i>(піктограми) кафе, трап, стюардеса, стюард, місце, номер тощо.</i></p> <p>Розвиток зв'язного мовлення.</p> <p>Складання діалогів «В аеропорті», «На митниці». Сюжетно-рольова гра «На митниці».</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бере активну участь в складанні діалогів; *повторює репліки; - розуміє зміст сюжетно-рольової гри; - виконує роль у сюжетній грі відповідно до змісту; *під керівництвом вчителя; - відповідає на запитання за змістом сюжетних малюнків, використовує словникові слова; *повторює за вчителем.
<p>20 год</p> <p>1 год</p> <p>8 год</p> <p>10 год</p>	<p>Формування уявлень про подорож поїздом.</p> <p>Введення в тему.</p> <p>Перегляд відеороликів із залізничним транспортом. Коментування, обговорення за запитаннями вчителя.</p> <p>Формування уявлень про залізничний вокзал.</p> <p>Словник: залізничний вокзал, залізнична каса, камери схову, квиток, табло, хол, зал очікування, дорожня сумка, валіза, пасажир, електронне табло, буфет, кафе, туалет, кімната матері і дитини, умовні позначення (піктограми), поліція, довідкова каса.</p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя.</p> <p>Читання тексту «На вокзалі». Робота над змістом тексту. Пошук у тексті словникових слів.</p> <p>Сюжетно-рольові ігри (<i>касир, пасажир, у черзі, в залі очікування</i>).</p> <p>Складання діалогів «Біля каси».</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє сталий інтерес до відеороликів, слухання пісень; - бере участь в обговоренні сприйнятого відео-, аудіоматеріалу; - *сприймає відео-, аудіо матеріал з підтримкою внутрішнього мовлення; - має уявлення про залізничний транспорт; - знає слова; *впізнає 25 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - розуміє зміст прослуханого тексту, відповідає на запитання; *розуміє з опорою на малюнки; - знаходить в тексті словникові слова; *з допомогою; - бере активну участь в складанні діалогів; *повторює репліки; - розуміє зміст сюжетно-рольової гри; - виконує роль у грі відповідно до змісту; *під керівництвом вчителя; - відповідає на запитання за змістом сюжетних малюнків,

1 год	<p>Формування уявлень про перон, правила поведінки на пероні.</p> <p>Словник: залізничний вокзал, електронне табло, квиток, проїзний документ, табло, дорожня сумка, валіза, пасажир, умовні позначення (ніктограми), диктор, перон, платформа, пасажирський поїзд, провідник, провідниця, вагон, нумерація вагонів, голова, хвіст поїзда, машиніст, електровоз, гудок, колія, назва сполучення.</p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя.</p> <p>Перегляд відеороликів «Прибуття поїзда до перону».</p> <p>Слухання оголошення диктора. Робота над розумінням прослуханого.</p> <p>Гра «Голова-хвіст».</p> <p>Читання тексту «На пероні». Робота над змістом тексту. Пошук у тексті словникових слів.</p> <p>Ознайомлення з правилами поведінки на пероні.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «На пероні» (<i>провідник, пасажир, черга, квиток, документ</i>).</p> <p>Складання діалогів «Провідник - пасажир».</p> <p>Практичне вживання ввічливих слів.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p> <p>Формування здатності до використання засвоєних слів в усному мовленні.</p>	<p>використовує словникові слова; *повторює за вчителем.</p> <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про перон, правила поведінки на пероні; - знає слова; *впізнає 25 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - виявляє сталий інтерес до відеороликів, слухання пісень; - бере участь в обговоренні сприйнятого відео-, аудіоматеріалу; - *сприймає відео-, аудіо матеріал з підтримкою внутрішнього мовлення; - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - розуміє зміст прослуханого тексту, відповідає на запитання; *розуміє з опорою на малюнки; - знаходить в тексті словникові слова; *з допомогою; - бере активну участь в складанні діалогів; *повторює репліки; - розуміє зміст сюжетно-рольової гри; - виконує роль у грі відповідно до змісту; *під керівництвом вчителя; - відповідає на запитання за змістом сюжетних малюнків, використовує словникові слова; *повторює за вчителем; - знає правила поведінки на пероні, називає за запитаннями; *читає; - бере участь в обговоренні правил; *слухає, повторює за однокласником.
10 год	<p>Формування уявлень про літній відпочинок.</p> <p>Формування здатності до планування.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про літній відпочинок, відповідає на запитання

<p>4 год</p> <p>4 год</p> <p>2 год</p>	<p>Мої плани на літо. Поїздка на море.</p> <p>Словник: <i>море, солоня вода, пісок, каміння, берег, пляж, сонце, пляжна парасоля, купальник, панамка, крем для засмаги, захисний крем, назви частин доби, явища природи, шторм, злива, спека, гроза, хвиля тощо.</i></p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя. Бесіда про поїздки дітей на море в минулому. Перегляд фотографій (ілюстрацій) учнів, створення підписів, виділення ключових слів. Бесіда про правила поведінки на воді.</p> <p>Відпочинок на дачі. Словник: <i>дача, приватний будинок, клумба, город, сад, грядка, назви ягід, овочів, фруктів, гамак, назви літніх робіт, спортивні ігри, пікнік, багаття, шашлик тощо.</i></p> <p>ТАН-вправи на вибір вчителя. Бесіда про відпочинок дітей на дачі в минулих роках. Перегляд фотографій (ілюстрацій) учнів, створення підписів, виділення ключових слів.</p> <p>Узагальнення та систематизація знань з теми.</p>	<p>за змістом фотографій, ілюстрацій;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає слова;*впізнає 30 слів; - демонструє розуміння лексичного значення слів шляхом вибору відповідного слова/зображення за описом вчителя; - співвідносить зміст знайомих слів з ілюстрацією, малюнком (предметним, сюжетним); - виявляє сталий інтерес до обговорення фотографій; - бере участь в обговоренні; - уважно слухає, розуміє та виконує інструкції, знайомі завдання, відповідає на запитання; - відповідає на запитання за змістом сюжетних малюнків, використовує словникові слова;*повторює за вчителем; - знає правила поведінки на воді, називає за запитаннями;*читає; - бере участь в обговоренні правил; *слухає, повторює за однокласником; - робить спроби планувати літній відпочинок, вибирати види діяльності;*з допомогою, з опорою на наочність.
<p>2 год</p>	<p>Повторення і закріплення вивченого за рік.</p>	
<p>6 год</p>	<p>Резерв</p>	

Очікувані досягнення в розвитку учнів на кінець року:

- уважно слухати та відтворювати мовленнєвий матеріал;
- розуміти зміст сприйнятого нового мовленнєвого матеріалу;
- відповідати повним реченням на запитання за змістом прослуханого, побаченого, прочитаного;
- будувати граматично правильно складні речення;
- відтворювати послідовність подій в ТАН-історії;
- розповідати ТАН-історію повністю;
- корегувати розповідь ТАН-історії однокласником, виправляти, доповнювати;
- слухати однокласників, вчителя тривалий час;
- підтримувати та ініціювати діалоги з учителем, однокласниками;
- підтримувати діалоги в громадських місцях під час екскурсій, візитів;
- використовувати в усному мовленні формули мовленнєвого етикету;
- висловлювати емоційне ставлення до подій, що відбулися, відбуваються;
- брати участь в складанні діалогів на задану тему, відповідно до створених життєвих ситуацій;
- впорядковувати деформовані речення, невеликі за обсягом тексти;
- орієнтуватися в часі (частини доби, дні тижня, пори року) за запитаннями ;
- визначати дату за календарем;
- називати порядковий номер дня тижня, місяця року;
- розповідати про канікули з використанням фотоальбому;
- виявляти здатність планувати свій час за запитаннями вчителя;
- виконувати рольові взаємодії в сюжетних іграх відповідно до інструкції;
- адекватно поводити себе в нових умовах, дотримуватися правил поведінки;
- вміти встановлювати та підтримувати зоровий контакт під час спілкування.

***Орієнтовні вимоги до стану сформованості життєвої компетентності учнів на кінець року:**

- концентрувати увагу на об'єкті, фотографії тривалий час;
- уважно слухати, розрізняти та відтворювати мовленнєвий матеріал, який відповідає можливостям учнів;
- розуміти зміст сприйнятого знайомого мовленнєвого матеріалу;
- відповідати на прості запитання за змістом прослуханого, прочитаного, побаченого;
- вміти відповісти на запитання співбесідника або запитати його про щось (з допомогою вчителя);
- знати елементарні формули мовленнєвого етикету;
- інтонувати речення, наслідуючи вчителя;
- сприймати та розуміти запитання, завдання, інструкції, пояснення та зауваження вчителя, адекватно реагувати на них (здійснювати мовленнєві та практичні дії);
- брати участь в сюжетно-рольових іграх;
- давати відповіді на запитання відповідно до змісту ТАН-історії;
- розповідати ТАН-історію з допомогою;
- граматично правильно будувати речення з 3-4 слів;
- складати підписи до фотографій за запитаннями вчителя;
- орієнтуватися в часі (частини доби, дні тижня, пори року) з опорою на піктограми, календар природи;
- визначати день тижня, частину доби за запитаннями вчителя;
- впізнавати об'єкти живої та неживої природи під час екскурсії з допомогою вчителя;
- адекватно реагувати на інструкції вчителя під час екскурсії, дотримуватися правил поведінки;
- висловлювати враження від побаченого (почутого) на екскурсії з допомогою.